

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS KORACH • MAAMAR 1

ויקה קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו'

« Korach, fils de Yitshar, fils
de Kehat, fils de Lévi, prit »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/korach/1/

1 ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגוי. להבין ענין מחלוקת קרח ועדתו על משה ואהרן.

«Kora'h, fils de Yits'har, fils de Kehat, fils de Lévi, prit», etc. [Il nous faut] comprendre le sens de la controverse de Kora'h et de son assemblée contre Moché et Aharon.

וברבות פרשה זו א"ר [אמר רבין] לוי למה חלק קרח על משה אמר אני בנו של שמן בן יצהר שנאמר ותירוש ויצהרך וגוי

Dans [Midrach] Rabba sur cette paracha: Rabbi Lévi dit: Pourquoi Kora'h contesta-t-il Moché? Il se disait: «Je suis le fils de l'huile, le fils de Yits'har», comme il est dit: «ton vin et ton huile (yits'hare'ha)», etc.,

אשר נשבע לאבותיך לתת לך ר"פ עקב תירוש זה יין ויצהרך זה השמן ובכל משקים שתתן את השמן הוא

«que [D.ieu] a juré à tes pères de te donner», au début de la paracha Ekev. «Tirosh, c'est le vin, et yits'hare'ha, c'est l'huile. Parmi tous les liquides, lorsque l'on y verse de l'huile, elle

נמצא עליון כו' ומה אלו שנמשחו בשמן בלבד נטלו כהונה ומלכות אני שאני בנו של שמן אינו נמשח ונעשה כהן ומלך מיד נחלק על משה עכ"ל [עד כאן לשונו] וע"ש באריכות.

se trouve au-dessus», etc. «Or, si ceux qui ont été oints d'huile seulement ont reçu la prêtrise et la royauté, moi qui suis le fils de l'huile, ne serais-je pas oint et ne deviendrais-je pas prêtre et roi?» Aussitôt, il s'opposa à Moché. Fin de citation; voir là-bas plus longuement.

2 ולהבין זה וגם השייכות אל המחלוקת שחלק על כהונת אהרן חלק ג"כ על מצות ציצית

[Il nous faut] comprendre cela, ainsi que le lien avec la controverse: celui qui contesta la prêtrise d'Aharon contesta également la mitsva du tsitsit,

כמו שפרש"י [שפירש רש"י / שפירוש רש"י] טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או פטורה אמר להן חייבת התחילו לשחק עליו כו' והוא מבואר ברכות פ' זו ובתנחומא.

comme l'explique Rachi: «Un talit entièrement en tekhelet est-il astreint au tsitsit ou en est-il exempt?» Il leur dit: «Il y est astreint.» Ils se mirent à rire de lui, etc. Cela est expliqué dans [le Midrach] Rabbah sur cette paracha et dans le Tanhouma.

3 וגם איתא ברכות שנתקנא לפי שכלוים נאמר והעבירו תער כו' ואהרן אחיו קשטו כו' דהיינו מ"ש כשמן הטוב כו' יורד על הזקן זקן אהרן כו'.

Il est également dit dans [le Midrach] Rabba qu'il devint jaloux parce qu'au sujet des Lévites, il est dit : « Ils passeront le rasoir », etc., tandis que son frère Aharon, lui [Moché] l'embellit, etc. ; c'est-à-dire ce qui est écrit : « Comme l'huile précieuse », etc., « qui descend sur la barbe, la barbe d'Aha-ron », etc.

ולהבין כל זה צ"ל תחלה מעט מזעיר ענין מצות עשיית ציצית דכתיב ועשו להם ציצית כו' פתיל תכלת כו' וזכרתם כו' ולא תתורו כו'.

Pour comprendre tout cela, il faut d'abord [expliquer], en quelques mots, la mitsva de confectionner les tsitsit, comme il est écrit : « Ils se feront des tsitsit », etc., « un fil de tekhelet », etc., « et vous vous souviendrez », etc., « et vous ne vous égarerez pas », etc.

4 והענין דהנה כתיב מלא כל הארץ כבודו, כבודו היינו זיו יקריה, וכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש.

L'explication est la suivante. Il est écrit : « Toute la terre est remplie de Sa gloire » ; « Sa gloire » désigne l'éclat de Sa gloire (ziv yekarei). Et il est écrit : « Je remplis les cieux et la terre » : « Je », littéralement.

וידוע שזהו ענין ב' הבחינות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע כמ"ש בד"ה אני לדודי ובד"ה וזאת המצוה ובשאר דוכתי.

Et l'on sait que cela correspond aux deux niveaux que sont la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comme cela est expliqué dans le discours qui commence par « Je suis à mon bien-aimé », dans celui qui commence par « Et voici le commandement », ainsi qu'en d'autres endroits.

וזהו ג"כ ענין תורה ומצות. דהנה כתיב לבושיה כתלג חיור ושער רישי' [רישיה] כעמר נקא. והיינו

Et cela correspond également à la Torah et aux mitsvot. Car il est écrit : « Son vêtement était blanc comme la neige, et les cheveux de Sa tête comme de la laine pure. » Cela signifie que...

כי בחי' סוכ"ע נק' לבושיה כמ"ש ה' מלך גאות לבש (וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] בד"ה יביאו לבוש מלכות)

le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes est appelé « Son vêtement », comme il est écrit : « Havaya règne, Il s'est revêtu de majesté » (comme cela a été expliqué dans le discours qui commence par « Qu'on apporte un vêtement royal ») ;

וזהו שרש ענין המצות שנקראו לבושים. ובחינת שער רישיי [רישיה] היינו מה שמאיר בבחי' פנימי להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא שרש התורה.

et c'est là la racine du sujet des mitsvot, qui sont appelées des vêtements. Quant au niveau des «cheveux de Sa tête», il désigne ce qui brille de manière intérieure afin de constituer la lumière qui remplit tous les mondes ; il est la racine de la Torah.

והנה במצות ציצית יש כללות ב' הבחינות האלו כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] בד"ה אני כו' אשר הוצאתי כו'

Or, la mitsva des tsitsit contient les deux niveaux dans leur expression générale, comme cela a été expliqué plus haut dans le discours qui commence par «Je...», «qui ai fait sortir...», etc.

כי הטלית הוא בחי' לבושיה ולכן עיקר מצותו טלית לבן מצמר הכבשים שהוא כענין לבושיה כתלג חיור. בחי' סוכ"ע.

Car le talit correspond au niveau de «Son vêtement» ; c'est pourquoi la mitsva s'accomplit principalement [en utilisant] un talit blanc en laine de mouton, qui est semblable à «Son vêtement blanc comme la neige» : le niveau de sovev kol almin.

5 ועמ"ש בפי' אמור בענין והכשבים הפריד יעקב. והציצית הם ג"כ ממין כנף והיינו בחי' ושער רישיה כעמר נקא,

Et voyez aussi ce qui est écrit dans la paracha Emor au sujet de «Yaakov sépara les agneaux». Les tsitsit sont également de la même espèce que le coin du vêtement (min kanaf) ; c'est-à-dire qu'ils relèvent du niveau de «les cheveux de Sa tête étaient comme une laine pure»,

ול"ב חוטין בחינת ל"ב נתיבות החכמה מה שנמשך להאיר בבחי' א"פ [אור פנימי] כי החכמה נק' ראשית הגילוי והחכמה מאין תמצא.

et les trente-deux fils correspondent au niveau des trente-deux sentiers de la 'Hokhma (sagesse) : ce qui est attiré vers le bas pour briller comme lumière intérieure (Or Pnimi). Car la 'Hokhma est appelée le commencement de la révélation, et «la 'Hokhma se trouve à partir de Aïn (néant)».

6 וזהו ענין אין כבוד אלא תורה והיינו כבוד עילאה ל"ב נתיבות החכמה. ברוך כבוד ה' ממקומו.

Et voici le sens de l'enseignement : « Il n'y a de gloire que la Torah » : il s'agit de la gloire suprême, les trente-deux sentiers de 'Hokhma (sagesse). « Bénie soit la gloire de Havaya depuis Son lieu. »

כמ"ש בד"ה כי על כל כבוד חופה ובד"ה לסוסתי. ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים כו' אנכי הוי' אלקיך גבי אם אין חכמה אין יראה.

Comme il est expliqué dans le discours commençant par « Car sur toute la gloire, il y aura un dais » et dans le discours commençant par « À ma jument ». Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et D.ieu parla », etc. : « Je suis Havaya, ton D.ieu », à propos de l'enseignement : « Sans sagesse, il n'y a pas de crainte. »

7 ולבאר הדברים הנה צ"ל תחלה ענין א"פ [אור פנימי] וא"מ [ואור מקיף] ובחי עגולים ויושר והענין הוא כי א"פ [אור פנימי] היינו מה שנכנס ומתיישב בהכלי בבחי יושר והדרגה מעלה ומטה חב"ד [חכמה בינה ודעת] חג"ת [חסד גבורה תפארת] נה"י [נצח הוד יסוד].

Pour expliquer ces notions, il faut d'abord [expliquer] la lumière intérieure (Or Pnimi) et la lumière enveloppante (Or Makif), ainsi que les niveaux des cercles (igoulim) et de la ligne droite (yocher). Voici l'explication : la lumière intérieure est celle qui pénètre dans le réceptacle et s'y établit selon l'ordre de la ligne droite, par degrés, du haut vers le bas : 'Hokhma, Bina et Daat ; 'Hessed, Guevoura et Tiferet ; Netsa'h, Hod et Yessod.

ובחי א"מ [אור מקיף] הוא מה שלא היה יכול ליכנס בהכלי כלל מפני גודל אורו ונשאר למעלה מן הכלי בבחי מקיף

Le niveau de la lumière enveloppante, quant à lui, est ce qui ne pouvait aucunement pénétrer dans le réceptacle, tant sa lumière était grande ; elle demeurait au-dessus du réceptacle, comme lumière enveloppante ;

וגם הוא בבחי עיגול שהרי מקיף הראש והרגל כאחד (והיינו בחי מקיף הישר שמעולם לא נכנס בהכלי).

et elle est aussi selon la forme d'un cercle, car elle enveloppe pareillement la tête et le pied (c'est-à-dire le niveau de la lumière enveloppante de la ligne droite, qui n'est jamais entrée dans le réceptacle).

והנה ידוע בע"ח [בעץ חיים] ענין הקו וחוט שנמשך מן אור א"ס ב"ה שהוא כדי להיות נמשך ומאיר בבחי' א"פ [אור פנימי] וראשית הגילוי בחכמה כו' ונק' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שמאיר בכל עולם לפי ערכו כו'.

Or, le sujet du kav (ligne de lumière) et du fil qui s'étend depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, est connu d'après Etz Chaim : il a pour fonction que [la lumière] se prolonge et brille comme lumière intérieure, le commencement de la révélation se trouvant dans 'Hokhma, etc. ; elle est appelée la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), car elle brille dans chaque monde selon sa mesure, etc.

אמנם בחי' סוכ"ע הוא אור א"ס המקיף לכל העולמות בשוה מראש דא"ק [דאדם קדמון] עד רגלי העשי' [העשיה]

Le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), en revanche, est la Lumière infinie qui enveloppe tous les mondes également, depuis la tête d'Adam Kadmon jusqu'aux pieds d'Assiya,

וגם מקיף את הקו כו' (ועמ"ש מזה בביאור שע"פ יביאו לבוש מלכות בד"ה להבין ההפרש), והנה שרש המקיפים נמשך מבחינת עגולים.

et elle enveloppe également le kav, etc. (voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication de « Qu'on apporte un vêtement royal », dans le maamar commençant par « Pour comprendre la différence »). Or, la racine des lumières enveloppantes provient du niveau des cercles.

ואף שהן נמשכים מבחי' הקו וחוט שממנו נמשכים גם המקיפים שבכל העולמות, אעפ"כ [אף על פי כן] שרש המקיפים נמשך מבחי' העיגול הגדול המקיף את הקו וחוט

Et bien qu'elles proviennent du niveau du kav et du fil, d'où proviennent également les lumières enveloppantes de tous les mondes, néanmoins, la racine des lumières enveloppantes provient du niveau du grand cercle qui entoure le kav et le fil

(וע"ד כמו המל' אף שנמשכה מז"א שמתפארת דז"א נעשה כתר לנוק' [לנוקבא] זה אינו כ"א שההשפעה עובר דרך הימנו.

(Cela ressemble au cas de Mal'hout : bien qu'elle provienne de Zeir Anpin, puisque le Tiferet de Zeir Anpin devient le Kéter de Noukva, cela signifie seulement que le flux passe par son intermédiaire.

אבל בשרשה היא נלקחת משרש עליון בפ"ע [בפני עצמו] וכנודע מענין בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה. ולכן יש עת שעלייתה למעלה יותר ממנו כמו בתפלת נעילה.

Mais, dans sa racine, elle est issue d'une racine supérieure qui lui est propre, comme on le sait au sujet de : « Par la sagesse [II] fonda la terre ; par l'intelligence, Il affermit les cieux. » C'est pourquoi il est un moment où son élévation la porte plus haut que [Zeir Anpin], comme lors de la prière de Néïla,

ונקי אז עטרת בעלה ועד"ז גם כן המדות לגבי השכל דאף שהמדות נולדים מהשכל. אין זה אלא שהשכל גורם להולדת והתהוות המדות אבל עיקר המדות בשרשן נלקחו ממקום עליון יותר מהשכל.

et elle est alors appelée « la couronne de son époux ». Il en va de même des attributs émotionnels (midot) par rapport à l'intellect : bien que les midot naissent de l'intellect, cela signifie seulement que l'intellect provoque leur naissance et leur formation ; mais l'essence des midot, dans leur racine, provient d'un lieu plus élevé que l'intellect.

ויפה כח הבן מכח האב כמ"ש במ"א גבי ענין האבות הן הן המרכבה וגבי רצועות דתש"ר [דתפילין של ראש] כביאור ע"פ שימני כחותם ע"ש ועד"ז יובן כאן בענין המקיפים דאע"פ [דאף על פי] שנמשכים מהקו מ"מ שרשן מבחי' שלמעלה מהקו.

Et « la force du fils est supérieure à celle du père », comme il est expliqué ailleurs au sujet de « Les Patriarches sont le Char » et des lanières des téfilines de la tête, dans l'explication sur « Place-moi comme un sceau » ; voir là-bas. De même, on comprendra ici, au sujet des lumières enveloppantes : bien qu'elles soient attirées par le kav, leur racine se trouve néanmoins dans un niveau supérieur au kav.

ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] בד"ה וירא ישראל את ה' בענין עלמא דאתכסיא בחי' ים שהוא בחינת סוכ"ע כו' והיינו שלהיותו בחי' עלמא דאתכסיא שהוא בחי' מקיף לכן שרשו מבחי' סוכ"ע וע"ש בד"ה אז (ישיר) וכמ"ש מזה ג"כ כביאור ע"פ את שבתתי תשמרו.

Voyez également ce qui est écrit dans le même esprit dans le maamar commençant par « Et Israël vit la main », au sujet du monde caché (alma de'iskasya), le niveau de la mer, qui est le niveau de sovev kol almin, etc. : étant le monde caché, qui est un niveau enveloppant, sa racine se trouve donc dans le niveau de sovev kol almin ; voyez également là-bas, dans le maamar commençant par « Alors [Moché] chanta. » Et voyez aussi ce qui est expliqué à ce sujet dans l'explication sur « Vous garderez Mes Chabbatot ».

אבל הא"פ [האור פנימי] נמשך מבחי' היושר כו'. ובהקדמה זו יובן ענין עליות העולמות נ' אלפים יובלות הוא הכל בהאור פנימי שיתגלו אורות עליונים יותר בהכלים ע"י עליות והזדככות הכלים.

Mais la lumière intérieure provient du niveau de la ligne droite, etc. À la lumière de cette introduction, on comprendra la notion des élévations des mondes au fil de cinquante mille jubilé : tout cela se produit dans la lumière intérieure, lorsque des lumières supérieures se révèlent dans les réceptacles grâce à leur élévation et à leur raffinement.

כמו ג"ע [גן עדן] התחתון הוא בחי' כלי לגילוי אור וזיו מא"ס ב"ה וג"ע [וגן עדן] העליון הוא כלי לגילוי אור ותענוג גדול ונעלה יותר לאין שיעור על האור שבג"ע [שבגן עדן] התחתון.

Par exemple, le Gan Eden inférieur est un réceptacle pour la révélation d'une lumière et d'un rayonnement de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, tandis que le Gan Eden supérieur est un réceptacle pour la révélation d'une lumière et d'un plaisir incomparablement plus grands et plus élevés que la lumière du Gan Eden inférieur.

8 והנה כתיב באדה"ר [באדם הראשון] וינחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה פ"י שהג"ע [שהגן עדן] שהוא עתה אצלינו קבלת שכר על המצות היה אז אצל אדה"ר [אדם הראשון] בחינת מקום העבודה

Or, il est écrit au sujet d'Adam, le premier homme : « Il le plaça dans le Gan Eden pour le cultiver et le garder. » Cela signifie que le Gan Eden, qui est pour nous aujourd'hui le lieu où nous recevons la récompense des mitsvot, était alors, pour Adam, un lieu de service,

כמו שאצלנו עתה העוה"ז, וקבלת השכר היה למעלה מן הג"ע [הגן עדן] ולא היה הג"ע [הגן עדן] אצלו נחשב לבחינת קבלת שכר כ"א היה אצלו בחי' מדור

comme ce monde l'est pour nous aujourd'hui ; la réception de la récompense se trouvait au-dessus du Gan Eden. Le Gan Eden n'était pas considéré pour lui comme un lieu où recevoir une récompense ; il était plutôt pour lui un lieu d'habitation,

כמו עתה אצלנו העוה"ז, ועמ"ש מזה בד"ה הן האדם היה כאחד ממנו וסד"ה אסרי לגפן עירה וז"ש [וזהו שכתוב] ויטע ה' אלקים גן כו'

comme ce monde l'est aujourd'hui pour nous. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Voici que l'homme est devenu comme l'un de nous », et à la fin du discours commençant par « Attachant son ânon à la vigne ». C'est là le sens de ce qui est écrit : « Et Ha-vaya Elokim planta un jardin », etc. :

ויטע היינו בחיי עשיי [עשיה] כו' כי אז קודם החטא גם כללות עולם העשייה היה בבחי' עליונה הרבה יותר ויותר ממה שהוא עתה,

«planta» désigne le niveau d'Assiya (Action), etc. Car alors, avant la faute, même le Monde d'Assiya dans son ensemble se trouvait à un niveau infiniment supérieur à celui où il se trouve aujourd'hui.

ומזה יובן ענין עליות העולמות שיתגלו אורות עליונים יותר בהכלים עד שמה שעתה הוא בחינת אצילות יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] בחיי עשיה

On comprendra ainsi la notion de l'élévation des mondes : des lumières supérieures se révéleront dans les réceptacles, jusqu'à ce que ce qui est aujourd'hui le niveau d'Atsilout soit, dans les Temps futurs, le niveau d'Assiya ;

דהיינו שעולם העשיי [העשיה] דלע"ל [דלעתיד לבוא] יהיי [יהיה] בו הגילוי שעכשיו באצילות (ועמ"ש במ"א ע"פ והיה אור הלבנה כו') ובחי' האצילות דלע"ל [דלעתיד לבוא] יהיי [יהיה] יותר גבוה לאין קץ מפני שיתגלו אורות גדולים יותר בהכלים

c'est-à-dire que le Monde d'Assiya des Temps futurs contiendra la révélation qui se trouve aujourd'hui en Atsilout (voyez aussi ce qui est écrit ailleurs au sujet de «Et la lumière de la lune sera», etc.). Quant à Atsilout des Temps futurs, il sera infiniment plus élevé, car des lumières plus grandes se révéleront dans les réceptacles

(ועמ"ש ע"פ כי כאשר השמים החדשים. ועיין בספר הגלגולים פי י"ז פי"ט ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי גבי עתידה א"י [ארץ ישראל] שתתפשט כו'), וזהו הכל גילוי אורות פנימים בהכלים שיתגלה יותר עד אין קץ נ' אלפים יובלות,

(voyez aussi ce qui est écrit au sujet de «Car comme les nouveaux cieux» ; voyez Sefer HaGilgulim, chapitre 17 et chapitre 19 ; et voyez ce qui est écrit dans l'explication sur «Voici les étapes», à propos de «La Terre d'Israël est destinée à s'étendre», etc.). Tout cela relève de la révélation des lumières intérieures dans les réceptacles, qui se révélera toujours davantage, sans fin, durant cinquante mille jubilés.

אבל לגבי הא"מ [האור מקיף] שלמעלה מהקו המקיף מראש א"ק [אדם קדמון] עד רגלי העשיה בשוה שם אין שינוי כלל שהרי מקיף לאציי ועשיה בהשוואה אחת,

Mais, en ce qui concerne la lumière qui entoure tout, au-dessus du kav, et qui entoure également tout, depuis la tête d'Adam Kadmon jusqu'aux pieds d'Assiya, il n'y a là aucun changement, car elle entoure Atsilout et Assiya de manière égale.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] לשון רבים היינו גם מכל החמשים אלפים יובלות

C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Une heure de techouva et de bonnes actions en ce monde vaut mieux que toute la vie (hayé) du Monde futur » : [hayé est] au pluriel, c'est-à-dire même mieux que les cinquante mille jubiléés tout entiers,

שהם רק מגילוי הא"פ [האור פנימי] שהוא בחי' זיו והארה ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] יו"ד צמצום גדול כו'

qui ne sont que des révélations de la lumière intérieure, laquelle n'est qu'un rayonnement, une illumination : « Le Monde futur fut créé avec la lettre youd », le youd représentant une grande contraction, etc. ;

אבל לית מחשבה תפיסא ביה כלל במהותו ועצמותו אבל ע"י תשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז ממשיך בחי' אור מקיף סוכ"ע מהותו ועצמותו.

mais « aucune pensée ne peut Le saisir » en aucune façon, dans Son Être et Son Essence. Toutefois, par la techouva et les bonnes actions en ce monde, on attire le niveau de lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), Son Être et Son Essence.

(ועמ"ש מזה בד"ה ובבואה לפני המלך ובד"ה לריח שמניך. ובד"ה להבין ענין הפסוק מי אל כמוך. ועמ"ש ע"פ וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך).

(Et voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Lorsqu'elle se présenta devant le roi », dans celui commençant par « À cause du parfum de tes huiles », et dans celui commençant par « Pour comprendre le sens du verset : "Quel D.ieu est comme Toi ?" ». Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset : « Et tout ce que Tu me donneras, j'en prélèverai certainement la dîme pour Toi. »)

וזהו ענין ב' הפסוקים דכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש. וכתיב מלא כל הארץ כבודו. וכבודו היינו רק בחי' זיו ולא אני ממש.

Tel est le sens des deux versets. Il est écrit : « Je remplis les cieux et la terre » — « Je » au sens propre. Et il est écrit : « Toute la terre est remplie de Sa gloire » ; or « Sa gloire » n'est que le niveau d'un rayonnement, et non « Je » au sens propre.

והענין כי מ"ש אני מלא זהו בחי' אור א"ס ב"ה הסובב ומקיף להקו ולכל העולמות בשוה

Voici l'explication : ce qui est écrit, « Je remplis », désigne le niveau de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure et englobe le kav ainsi que tous les mondes de manière égale.

כי סובב ומקיף אין הפי' שמקיף מלמעלה כי אדרבה לית אתר פנוי מיניה ממש וזהו אני מלא.

Car « entourer et englober » ne signifie pas qu'elle englobe depuis le haut ; bien au contraire, « aucun lieu n'est dépourvu de Lui », au sens propre, et c'est cela, « Je remplis ».

9 וגם את השמים ואת הארץ בשוה, רק שנק' סובב לפי שהוא אינו מושג בשום עולם ואינו מתלבש בהשגה, ומלא כל הארץ כבודו כבודו הוא בחינת זיו כנ"ל.

Et aussi [il remplit] « les cieux et la terre » de manière égale ; on le qualifie d'« entourant » (sovev) uniquement parce qu'il n'est appréhendé dans aucun monde et n'est pas revêtu dans la compréhension. Et « Toute la terre est remplie de Sa gloire » : « Sa gloire » désigne le niveau du rayonnement, comme mentionné plus haut.

והיינו הא"פ [האור פנימי] שנמשך ומתלבש בתוך העולמות ומתגלה בהם ע"י עליות העולמות בני אלפים יובלות שמתגלים יותר האורות בכלים כנ"ל.

C'est-à-dire la lumière intérieure, qui est attirée et revêtue à l'intérieur des mondes et s'y révèle à travers les élévations des mondes au cours de cinquante mille jubilés, lors desquels les lumières se révèlent davantage dans les réceptacles, comme mentionné plus haut.

10 ובענין נ' אלפים יובלות י"ל [יש לומר] שזהו מ"ש ושם אחיו יובל ולכן היה אבי כל תופש כנור כו'

Quant aux cinquante mille jubilés, on peut dire que c'est à cela que fait allusion ce qui est écrit : « Le nom de son frère était Yuval » ; c'est pourquoi « il fut le père de tous ceux qui jouent de la harpe », etc.

כי כל העליות הוא ע"י שיר כו' וכבר נת' [נתבאר] שכל עליות נ' אלפים יובלות זהו עדיין בהא"פ [בהאור פנימי]

car toutes les élévations se font par le chant, etc. Or il a déjà été expliqué que toutes les élévations des cinquante mille jubilés se situent encore dans la lumière intérieure ;

וזהו ענין יובל וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יובל שמו (בכורות דנ"ה ע"ב), אכן על גילוי בחי המקיף נאמר יכל הוא היה אבי יושב אהל כו'

C'est là le sens de Yuval, le jubilé, et c'est là le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie: «Yuval est son nom» (dans Bechoros 55b). Mais, au sujet du dévoilement du niveau de la [lumière] enveloppante, il est dit: «Yaval fut le père de ceux qui habitent sous des tentes», etc.

ונקי הא"פ [האור פנימי] אחיו להא"מ [להאור מקיף] שהרי מהמקיף הגדול נמשך הא"פ [האור פנימי] והם דבוקים זב"ז [זה בזה] והוא לשון אחוה וחיבור (וזהו ג"כ ענין הכנף מין כ נף).

La lumière intérieure est appelée le «frère» de la lumière enveloppante, car elle est issue de la grande lumière enveloppante et elles restent attachées l'une à l'autre; le mot «frère» exprime ainsi la fraternité et l'union (et c'est aussi le sens de «l'aile»: «de même espèce que l'aile»).

והנה המשל לענין א"מ [אור מקיף] וא"פ [ואור פנימי] יובן עד"מ באדם דהנה המחשבה פועלת תומ"י [תכף ומיד] בכל האברים כנראה בחוש שכשעולה במחשבתו ורצונו לעשות איזה תנועה בידו או לילך ברגליו

Or, l'analogie permettant de comprendre la lumière enveloppante et la lumière intérieure se trouve dans l'être humain. La pensée agit immédiatement dans tous les membres, comme on le constate clairement: dès qu'il lui vient à l'esprit et qu'il veut faire un mouvement de la main ou marcher de ses pieds,

אזי תומ"י [תכף ומיד] ממש תתנענע הרגל או היד לפעול מה שעלה במחשבתו בלתי שיהוי כלל, א"כ עכצ"ל [על כרחך צריך לומר]

aussitôt, réellement, le pied ou la main se met en mouvement pour accomplir ce qui lui est venu à l'esprit, sans le moindre délai. Dès lors, il faut nécessairement conclure

שזהו מפני שהמחשבה א"צ [אין צריך / אינו צריך] לימשך מהמוח לרגל כסדר המדרגות דא"כ היתה התנועה מתעכבת איזה רגע מעליות המחשבה עד כדי הובאה מהמוח לרגל כסדר מדרגא לדרגא.

que cela tient au fait que la pensée n'a pas besoin d'être transmise du cerveau au pied selon l'ordre des degrés; car, s'il en était ainsi, le mouvement serait retardé d'un instant, entre la formation de la pensée et le moment où elle parviendrait du cerveau au pied, selon l'ordre, de degré en degré.

אלא ודאי שהמחשבה מקפת כל האברים ולכן פועלת גם ברגל ברגע זה ממש שעולה במחשבה לנענע רגלו.

Au contraire, il est certain que la pensée enveloppe tous les membres ; c'est pourquoi elle agit aussi dans le pied au moment même où la pensée de remuer le pied lui vient à l'esprit.

אך מ"מ בודאי עיקר משכן המחשבה וגילוי הוא במוח אשר שם מתלבשת בבחי' א"פ [אור פנימי] אלא שמקפת ג"כ כל האברים בבחי' מקיף

Néanmoins, le principal lieu de résidence de la pensée et de sa révélation se trouve certainement dans le cerveau, où elle est revêtue comme lumière intérieure ; mais elle entoure aussi tous les membres comme lumière environnante.

(וע' בע"ח [בעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] ספ"ג כי הלא המחשבה עם הפעולה כו', והנה מזה יובן מ"ש בע"ח [בעץ חיים] גבי שבת שהמקיפים נכנסים בבחי' פנימים ונמשכים מקיפים עליונים יותר היינו כמו המחשבה אשר על הרגל הוא בחי' מקיף ובמוח נכנסת בבחי' פנימי כנ"ל).

(Voir aussi Etz Chaim, Sha'ar Seder Atzilus, Beriah, Yetzirah, Asiyah, fin du chapitre 13 : « Car la pensée, avec l'action », etc. On comprendra ainsi ce qui est écrit dans Etz Chaim au sujet de Chabbat : les lumières environnantes entrent comme lumières intérieures, et des lumières environnantes plus élevées sont attirées vers le bas. Cela signifie que, comme la pensée qui, dans le pied, est une lumière environnante et qui, dans le cerveau, entre comme lumière intérieure, ainsi qu'il a été dit plus haut.)

וממשל זה יובן קצת ענין א"פ [אור פנימי] וא"מ [ואור מקיף] איך שבאמת המקיף פועל ומהווה ומחיה אף שאינו מושג כלל בהעולמות

Cette analogie permet de comprendre quelque peu la notion de lumière intérieure et de lumière environnante : comment, en vérité, la lumière environnante agit, fait exister et donne vie, bien qu'elle ne soit nullement saisie dans les mondes ;

וכמו עד"מ שהמחשבה פועלת ברגל תומ"י [תכף ומיד] להיותה מקפת כל האברים ואע"פ [ואף על פי] שאין הרגל משיג כלל את המחשבה כנ"ל, ועמ"ש בביאור ע"פ יונת גבי כי לא מחשבותי מחשבותיכם:

de même que, dans l'analogie, la pensée agit immédiatement dans le pied parce qu'elle entoure tous les membres, bien que le pied ne saisisse nullement la pensée, ainsi qu'il a été dit plus haut. Voir aussi ce qui est écrit dans l'explication sur « Ma colombe », à propos de « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées ».

11 קיצור. ענין ממכ"ע [ממלא כל עלמין] **וסכ"ע** [וסובב כל עלמין] **בחיי מכה"כ** [מלא כל הארץ כבודו] **ובחיי אני מלא. והא"פ** [והאור פנימי] **שרשו מהקו והמקיפים אף שנמשכו ג"כ מהקו מ"מ שרשם מבחי סוכ"ע.**

Résumé. Le sujet de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) : le niveau de «Toute la terre est pleine de Sa gloire» et celui de «Je remplis». La lumière intérieure a sa racine dans le kav ; quant aux lumières enveloppantes, bien qu'elles aussi aient été attirées par le kav, leur racine se trouve néanmoins dans le niveau du sovev kol almin.

ועליות העולמות בשמיטין ויובלות הכל בבחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] **א"פ** [אור פנימי] **אבל בחיי סוכ"ע** **השוה ומשוה כו' ולכן יפה שעה אחת בתשובה כו' :**

Les ascensions des mondes au cours des cycles sabbatiques et des jubilés relèvent toutes du niveau du memalé kol almin, la lumière intérieure ; mais le niveau du sovev kol almin est «égal et égalisant», etc. C'est pourquoi «une heure de techouva est préférable», etc.

12 ב והנה מ"ש מלא כל הארץ כבודו, הארץ דוקא היינו כי אין כבוד אלא תורה, כבוד בגימט' [בגימטריא] ל"ב שהם ל"ב נתיבות החכמה ול"ב חוטים דציצית,

2. Or, concernant ce qui est écrit : «Toute la terre est remplie de Sa gloire», c'est précisément «la terre» : car «il n'est de gloire que la Torah». Kavod (gloire) a pour valeur numérique trente-deux : ce sont les trente-deux sentiers de 'Hokhma (sagesse) et les trente-deux fils des tsitsit.

וזהו הודו על ארץ ושמים קדמה ארץ לשמים בגילוי הודו וזיוו ית' ע"י התורה וכמ"ש בשה"ש [בשיר השירים] רבה ס"פ כרם היה לשלמה.

Et c'est là le sens de «Sa splendeur est sur la terre et les cieux» : la terre précède les cieux dans la révélation de Sa splendeur et de Son éclat, béni soit-Il, par la Torah, comme il est écrit dans le Chir Hachirim Rabba, à la fin de [la section sur] «Chlomo avait une vigne».

13 והענין הוא כנ"ל שעיקר גילוי אלקות בהכלים יהי [יהיה] ע"י עליות העולמות נ' אלפים יובלות עילוי אחר עילוי עד שיתגלה אור א"ס ב"ה.

L'explication est celle qui a été donnée plus haut : la révélation essentielle de la divinité dans les réceptacles se fera par les élévations des mondes, au cours de cinquante mille jubilés, une élévation après l'autre, jusqu'à ce que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, se révèle.

הנה ישראל המשיכו בעת מ"ת [מתן תורה] שיתגלה עתה לעוה"ז אור א"ס ב"ה מה שצריך לגילוי זה הדרגת ועליות עילוי אחר עילוי נ' אלפים יובלות עד שיגיעו לגילוי זה

Or, au moment du Don de la Torah, Israël fit descendre [la lumière] afin que la Lumière infinie, béni soit-Il, se révèle dès à présent dans ce monde : [une révélation] qui requiert une progression et des ascensions, une élévation après l'autre, au cours de cinquante mille jubilé, jusqu'à ce qu'ils parviennent à cette révélation.

ועל ידי התורה נתגלה בחי' גילוי זה בעולם הזה כי אורייתא מחכמה נפקת ואור א"ס ב"ה מלובש בחכמה דוקא (ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] גבי חג השבועות ע"פ וידבר אלקים)

Et c'est par la Torah que cette révélation se manifesta dans ce monde, car « la Torah provient de la 'Hokhma (sagesse) », et la Lumière infinie, béni soit-Il, est précisément revêtue dans la 'Hokhma (voir ce qui a été écrit plus haut au sujet de la fête de Chavouot, à propos de « D.ieu parla »).

ולכן אצילות נקרא חכמה בכללות העולמות לפי שבו מאיר בחי' חכמה דא"ק [דאדם קדמון] שמתלבש ע"י המלי' דא"ק [דאדם קדמון] באצילות

C'est pourquoi, dans l'ensemble des mondes, le Monde d'Atsilout (Émanation) est appelé 'Hokhma : le niveau de la 'Hokhma d'Adam Kadmon y brille, revêtu dans Atsilout par l'intermédiaire de la Mal'hout d'Adam Kadmon ;

ועל כן באצילות הוא גילוי אור א"ס ב"ה שמאיר בבחינת חכמה כו' מה שאין כן בבריאה אינו מאיר בחי' חכמה אלא על ידי התלבשות גמור בבינה

et c'est pourquoi, dans Atsilout, la Lumière infinie, béni soit-Il, se révèle et brille selon la modalité de la 'Hokhma, etc. Dans le Monde de Béria (Création), en revanche, le niveau de la 'Hokhma ne brille qu'en étant entièrement revêtu dans la Bina ;

וזהו ענין המסך כו' וביצירה אין מאיר אלא על ידי התלבשות עוד בז"א דבריאה כו' כמ"ש כ"ז [כל זה] בע"ח [בעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] פ"ג [פרק ג'].

et c'est là le sens du voile (massakh), etc. Dans le Monde de Yetsira (Formation), elle ne brille qu'en étant revêtue davantage encore, dans le Zeir Anpin de Béria, etc., comme tout cela est exposé dans Etz Chaim, Sha'ar Seder Atzilus, Beriah, Yetzirah, Asiyah, chapitre 3.

14 והנה בשעת מתן תורה היה למטה בעולם הזה גילוי ח"ע [חכמה עילאה] המאיר באצילות אשר הוא חכים ולא בחכמה ידיעה שבחכמה מלובש ומאיר ממש אור א"ס ב"ה היה גילוי זה ממש בהר סיני

Or, au moment du Don de la Torah, il y eut ici-bas, dans ce monde, une révélation de la 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ilaa), qui brille en Atsilout, dont il est dit: «Il est sage, mais non d'une sagesse connaissable»: dans cette 'Hokhma, la Lumière infinie, béni soit-Il, est réellement revêtue et brille. Cette révélation même eut lieu au mont Sinaï.

וזהו קול דודי כו' מדלג כו' שע"פ סדר ההשתלשלות הי' [היה] צריך לגילוי זה נ' אלפים יובלות אלא שבא הגילוי ע"י דילוג שלא כפי סדר השתלשלות,

Et c'est là le sens de «La voix de mon Bien-Aimé», etc., «qui bondit», etc.: selon l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), cette révélation aurait nécessité cinquante mille jubilé; mais elle se produisit par un bond, sans suivre l'ordre de l'hichtalchelout.

(וגם מובן כי ערך העשיה לגבי אצילות כמו דומם לגבי מדבר ולכן מלי' מקננא בעשי' [בעשיה] וחכמה באצ"י ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] פ' בראשית על פ' וייצר כו' וכשיהי' [וכשיהיה] ח"ע [חכמה עילאה] המאיר באצילות נמשך ומתגלה בעשיה ה"ז [הרי זה] דילוג גדול ועצום כו')

(On comprend également que le rapport entre Assiya et Atsilout est comme celui de l'inerte à l'être parlant; c'est pourquoi «Mal'hout niche en Assiya, et la 'Hokhma en Atsilout». Voir aussi ce qui est écrit plus haut, dans la paracha de Béréchit, à propos du verset «Et Il forma», etc. Lorsque la 'Hokhma supérieure qui brille en Atsilout est attirée et révélée en Assiya, cela constitue un bond grand et immense, etc.)

וזהו מלא כל הארץ כבודו, הארץ דוקא שבמתן תורה נתגלה בעולם הזה בחי' ח"ע [חכמה עילאה] ממש למעלה מעלה מבעולמות עליונים כו' כנ"ל

Et c'est là le sens de «Toute la terre est pleine de Sa gloire»: la terre, précisément. Car, lors du Don de la Torah, le niveau de la 'Hokhma supérieure elle-même fut révélé dans ce monde, bien, bien au-dessus de ce qui se trouve dans les mondes supérieurs, etc., comme mentionné plus haut.

ולכן כדי להיות גילוי זה שבבחי' דילוג זהו ענין ל"ב נתיבות החכמה וזהו ענין ל"ב חוטי הציצית.

Par conséquent, pour que se produise cette révélation par un bond, il faut les trente-deux sentiers de la 'Hokhma; c'est là aussi le sens des trente-deux fils des tsitsit.

כי הנה ציצית הוא מלשון ויקחני בציצית ראשי שהוא המשכת בחי' שערות להאיר לכנסי' [לכנסת ישראל] ועמשי' [ועיין מה שכתוב לעיל] בד"ה והיה לכם לציצית.

En effet, le mot tsitsit vient de l'expression « Il me prit par les mèches (tsitsit) de ma tête » ; il s'agit de l'attraction du niveau des cheveux, afin qu'il brille pour l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël). Voir aussi ce qui est écrit plus haut dans le discours qui commence par : « Et cela sera pour vous des tsitsit ».

15 וצי"ל כי הרי עיקר ההשתלשלות הוא שנהי"י [שנצח הוד יסוד] דאימא נעשים מוחין לזי"א ונהי"י [ונצח הוד יסוד] דזי"א נעשו מוחין לנוקי' [לנוקבא],

Or, cela demande à être compris. Car le principe essentiel de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) est que Netsa'h, Hod et Yessod d'Imma deviennent l'intellect (mo'hin) de Zeir Anpin, et que Netsa'h, Hod et Yessod de Zeir Anpin deviennent les mo'hin de Noukva.

ואם כן המלי' מקבלת מבחי' נהי"י [נצח הוד יסוד] דזי"א שהן מהותו ממש ומהו ענין הארה זו דציצית שהוא בחי' שערות לבד אשר השערות אינן עצמיות ומהות האדם כלל כנראה למטה באדם.

Si tel est le cas, Mal'hout reçoit du niveau de Netsa'h, Hod et Yessod de Zeir Anpin, qui constituent son être même. Quel est donc le sens de cette illumination des tsitsit, qui n'est que du niveau de cheveux, alors que les cheveux ne sont nullement l'essence et l'être d'une personne, comme on le voit chez l'homme ici-bas ?

אך הענין כי אדרבה המשכה זו שעל ידי השערות שהן הציצית הוא מה שנמשך מלמעלה מסדר ההש' תלשלות עילה ועלול ולכן אי"א לימשך רק על ידי בחי' שערות.

Mais l'explication est qu'au contraire, cet écoulement à travers les cheveux, qui sont les tsitsit, est précisément ce qui se prolonge depuis au-delà de l'ordre de la chaîne de cause à effet ; c'est pourquoi il ne peut se prolonger que par le niveau des cheveux.

16 והיינו שההמשכה שנמשך על ידי הציצית במלי' הוא ממוחין דאזי"א [דאבא ואימא] עצמן מה שאין כן סדר ההשתלשלות הוא שנהי"י [שנצח הוד יסוד] דתבונה מתלבשין בזי"א ואז מנהי"י [מנצח הוד יסוד] דזי"א נמשך ומתלבש בנוקי' [בנוקבא].

C'est-à-dire que l'effusion qui s'opère par les tsitsit dans Mal'hout provient des mo'hin d'Abba et Imma eux-mêmes. En revanche, dans l'enchaînement descendant des mondes, le Netzach, le Hod et le Yessod de Tevouna s'enveloppent dans Zeir Anpin, puis, depuis le Netzach, le Hod et le Yessod de Zeir Anpin, [la lumière] est attirée et s'enveloppe dans Noukva.

והוא מפני שההארה היא קטנה שהוא בחי' נהי"י [נצח הוד יסוד] דז"א לבד לכן יכולים להתלבש בעצמן ומהותן להיות מוחין לנוק' [לנוקבא],

Cela tient au fait que l'illumination est faible, puisqu'elle n'est que le niveau du Netzach, du Hod et du Yessod de Zeir Anpin ; ils peuvent donc s'envelopper dans leur essence même et devenir les mo'hin de Noukva.

אבל כשצריכין להמשיך במלי' ממוחין דאז"א [דאבא ואימא] עצמן שלא על ידי התלבשות ממש בז"א בדרך וסדר ההשתלשלות.

Mais lorsqu'il faut attirer dans Mal'hout la lumière des mo'hin d'Abba et Imma eux-mêmes, sans qu'elle s'enveloppe effectivement dans Zeir Anpin selon la voie et l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes,

לכן מפני שהאור שלהן גדול א"א להיות נמשך למוחין דנוק' [דנוקבא] כ"א דרך בחי' שערות לבד
alors, leur lumière étant immense, elle ne peut être attirée vers les mo'hin de Noukva que par le niveau des cheveux.

ולכן גבי נזיר נאמר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו וכמו י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שנמשכין מבחי' שערות כו'

C'est pourquoi, à propos du nazir, il est dit : « Il sera saint ; il laissera croître les boucles de ses cheveux » ; et [il en va] comme des Treize Attributs de miséricorde, qui sont attirés du niveau des cheveux, etc.

וכמ"ש במ"א והוא כמשל השערות שאינן מתאחדים עם האדם כמו האברים שהרי יכול לחתוך השערה ולא יכאב לו מה שאין כן באבר כו'

comme cela est expliqué ailleurs. Cela ressemble à l'analogie des cheveux, qui ne sont pas unis à la personne comme le sont les membres : on peut couper un cheveu sans qu'elle en souffre, contrairement à un membre, etc. ;

אך אעפ"כ [אף על פי כן] הם מחוברים בשרשם אל המוח ומשם יונקים ונתצמצמו כ"כ [כל כך] עד שנעשו כמו דבר נפרד כו',

néanmoins, ils sont reliés à leur racine, le cerveau, et y puisent leur nourriture ; ils ont été contractés à tel point qu'ils sont devenus comme une chose distincte, etc.

כך להיות המשכה וגילוי מלמעלה מסדר השתלשלות א"א ע"י התלבשות בחי' נה"י [נצח הוד יסוד] שהוא בחינת אברים שיהיו נעשים מוחין כ"א על ידי שערות כו'.

De même, pour qu'il y ait effusion et révélation depuis ce qui est au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes, il est impossible que cela se fasse par l'enveloppement du niveau du Netzach, du Hod et du Yessod — qui est le niveau des membres — afin qu'ils deviennent des mo'hin ; cela ne peut se faire que par les cheveux, etc.

17 והוא כענין שנתבאר בד"ה ועתה יגדל נא בפ"י כאשר דברת לאמר שמכחי' הדבור שבעולם האצילות נעשים כחב"ד [כחכמה בינה ודעת] שהוא מקור השכל לעולם הבריאה כו' ואותיות הדבור נק' ג"כ שערות וכמ"ש בד"ה ועשית בגדי קדש.

Cela correspond à ce qui a été expliqué dans le discours commençant par «Et maintenant, je t'en prie, que [la puissance] soit grande», dans l'explication de «comme Tu l'as dit, en disant»: du niveau de la parole dans le Monde d'Atsilout proviennent [ce qui sert de] 'Hokhma, Bina et Daat, source de l'intellect du Monde de Béria, etc. Les lettres de la parole sont également appelées des cheveux, comme cela est expliqué dans le discours commençant par «Et tu feras des vêtements sacrés».

18 והוא ג"כ המשכה מלמעלה מהשתלשלות עילה ועלול ולכן אף שנמשך רק בבחי' שערות הוא גבוה לאין קץ מן ההמשכה שבדרך ההשתלשלות אף שהוא מבחי' עצמיות שנה"י [שנצח הוד יסוד] שבעליון נעשו ממש מוחין לתחתון.

Et cela aussi est un déversement depuis ce qui est au-dessus de l'enchaînement de cause à effet. C'est pourquoi, bien qu'il ne se déverse que sous la forme de cheveux, il est infiniment plus élevé que le déversement qui suit l'enchaînement descendant, même si celui-ci relève du niveau de l'essence, en ce que le Netsa'h, le Hod et le Yessod du niveau supérieur deviennent véritablement les mo'hin du niveau inférieur.

19 וז"ש [וזהו שכתוב] במתן תורה ה' בצאתך משעיר כו' שהיה הגילוי ע"י בחי' שערות כי לפי שהיה ההמשכה שלא כדרך השתלשלות כנ"ל שמה שצריך

Et c'est [le sens de] ce qui est écrit au sujet du Don de la Torah: «Havaya, lorsque Tu sortis de Séir», etc.: la révélation se fit par le niveau des cheveux (séarot). Car, puisque le flux ne suivait pas l'enchaînement descendant, comme mentionné plus haut, ce qui nécessite

נִי אֲלֵפִים יוֹבִלּוֹת עַד שִׁתְּגַלֶּה אֹר אִ"ס בִּ"ה נִתְגַּלֶּה בְּשַׁעַת מִתֵּן תּוֹרָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהוּא עִ"י לִ"ב נִתִּיבוֹת שֶׁהֵם לִ"ב חוֹטֵי הַצִּיצִית שֶׁהֵם בְּחֵי שְׁעֵרוֹת

cinquante mille jubilés pour que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, se révèle fut révélé dans ce monde au moment du Don de la Torah. Cela se fit par les trente-deux sentiers, qui sont les trente-deux fils des tsitsit, lesquels correspondent au niveau des cheveux ;

דְּהֵיִינוּ כְּמוֹ בַּהֲשַׁעְרָה יֵשׁ יִנִּיקָה מִהֶמוֹחַ מִמַּשׁ רַק שֶׁנִּתְגַּשֵּׁם וְנִתְלַבֵּשׁ בְּבִחֵי שְׁעֵרָה, כְּמוֹ כֵּן הוּא עֲנִין נוֹבִלּוֹת חֲכָמָה שֶׁלִּמְעַלָּה תּוֹרָה שֶׁהִיא חֲכָמָתוֹ יֵת' חֲכִים

c'est-à-dire que, tout comme le cheveu reçoit sa nourriture du cerveau même, mais que celle-ci s'est épaissie et revêtue de la forme d'un cheveu, il en va de même de cette idée : « La Torah est le fruit tombé de la sagesse d'en haut » : [la Torah,] qui est Sa sagesse, béni soit-Il, [dont il est dit qu'Il est] « sage,

וְלֹא בְּחֲכָמָה יָדִיעָה רַק שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ בְּעֲנִינִים גִּשְׁמִיִּים שֶׁזֶהוּ כְּמוֹ הַהֲמַשְׁכָּה עִ"י בְּחֵי שְׁעֵרוֹת שֶׁאֵין עֲרוֹךְ כָּלֵל מֵהוֹת חֲכָמָה זֶה אֶל מֵהוֹת חִ"ע [חֲכָמָה עִילָאָה]

mais non d'une sagesse connaissable », si ce n'est qu'elle s'est revêtue de sujets matériels. Cela ressemble au flux qui passe par le niveau des cheveux : la nature de cette sagesse n'a absolument aucune commune mesure avec celle de la 'Hokhma suprême

כְּמוֹ שֶׁהִיא לִמְעַלָּה וּמְכַל מְקוֹם הָרִי בְּתוֹכָהּ מִמַּשׁ מִמֵּהוֹת חִ"ע [חֲכָמָה עִילָאָה] שֶׁלִּמְעַלָּה מֵהַהֲשַׁתְּלִשְׁלוֹת כְּמוֹ שֶׁבִּתּוֹךְ הַשְּׁעֵרָה יֵשׁ יִנִּיקָה מִן הַמוֹחִין מִמַּשׁ.

telle qu'elle est en haut ; et pourtant, elle contient véritablement quelque chose de la nature de la 'Hokhma suprême, qui est au-dessus de l'enchaînement descendant, tout comme le cheveu reçoit sa nourriture du cerveau même.

20 וְזֶהוּ עֲנִין לִ"ב נִתִּיבוֹת הַחֲכָמָה הַנִּתִּיב הוּא קֶצֶר וְנִמְשָׁךְ הַרְבֵּה לְהִלָּאָה בְּרִיחוֹק מְקוֹם שֶׁהוֹלְכִים בּוֹ מֵעִיר לְעִיר, כֵּךְ הוּא עֲנִין מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְאֵין כְּבוֹד

Et voici ce qu'il en est des trente-deux sentiers de 'Hokhma (sagesse) : un sentier est étroit, mais il se prolonge très loin, jusqu'à un lieu éloigné, comme lorsqu'on l'emprunte pour aller d'une ville à l'autre. Ainsi en est-il de « Toute la terre est remplie de Sa gloire » et de « il n'y a pas de gloire

אלא תורה ל"ב נתיבות חכמה (ועמ"ש מענין נתיבות ע"פ וכל גבולך לאבני חפץ) וזהו ענין הציצית

si ce n'est la Torah», les trente-deux sentiers de 'Hokhma (et voyez ce qui est écrit au sujet des sentiers à propos du verset «Et toutes tes frontières seront de pierres précieuses»). Et voici ce qu'il en est des tsitsit,

וכמו שכתוב ושער רישיה כעמר נקא והוא המשכת החסדים שערות לבנים הנמשכים מלמעלה למטה
כל"ב נתיבות החכמה

comme il est écrit : «Et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure» : il s'agit de l'effusion des 'Hassadim (bontés), des cheveux blancs qui se prolongent d'en haut vers le bas par les trente-deux sentiers de 'Hokhma.

כי יש ג"כ שערות דז"א שהם דינים וכמו שכתוב בזהר פרשה תזריע (דף מ"ח עמוד ב') בענין ואיש כי ימרט ראשו כו'

Car il existe aussi les cheveux de Zeir Anpin, qui sont des jugements (dinim), comme il est écrit dans le Zohar, Parachat Tazria (page 48b), à propos de «Et si un homme perd les cheveux de sa tête», etc. ;

אבל שערות אלו דציצית הם חסדים והיינו לפי שמקור ההמשכה משערות דא"א ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הציצית פרק ה' בדרוש החברים ועיין שם ובפ"ג [ובפרק ג']

mais ces cheveux des tsitsit sont des 'Hassadim, car la source de leur effusion provient des cheveux d'Arieh Anpin. Voyez Pri Etz Chaim, Sha'ar HaTzitzit, chapitre 5, dans l'exposé des Compagnons ; voyez aussi là-bas, ainsi qu'au chapitre 3 :

וגם כי שם כו' ומלכנים השערות כו' וע' בעמ"מ [בעמק המלך] שער י"ד פ"מ ושער עשירי פ"ט בענין הציצית.

«et aussi parce que là-bas», etc., «et ils blanchissent les cheveux», etc. Voyez aussi Emek HaMelech, Sha'ar 14, chapitre 40, et Sha'ar 10, chapitre 9, à propos des tsitsit.

وهو קרוב למ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער או"א [אבא ואימא] פ"ג [פרק ג'] בהג"ה [בהגהה] ממה"ק [ממהדורא קמא] המתחלת כבר ביארנו כו' וע' בזח"ג [בזהר חלק ג']

Cela est proche de ce qui est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar Abba et Imma, chapitre 3, dans une glose de la première recension (mahadoura kama), qui commence par «Nous avons déjà expliqué», etc. Voyez aussi le Zohar, partie III

(נשא דף ק"מ ע"א) ובשעתא דאתמשכן שער חיוורי כו' כתיב חכמות בחוץ כו', וזהו ענין הכנף מין כנף.

(Nasso, page 140a): «Et au moment où les cheveux blancs sont attirés vers le bas», etc., «il est écrit: "Les sagesse clament dans la rue"», etc. Et voici ce qu'il en est du «coin»: «de la même espèce que le coin».

דהנה הטלית הוא בחי' המקיף שלמעלה מהשתלשלות בחי' סוכ"ע והציצית שהן ל"ב נתיבות החכמה אע"פ [אף על פי] שהוא מה שנמשך להאיר בבחי' אור פנימי בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שאין זה אלא זיו והארה.

Car le talit est le niveau de la lumière enveloppante, qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) ; et les tsitsit, qui sont les trente-deux sentiers de 'Hokhma (sagesse), bien qu'ils soient ce qui est attiré vers le bas pour briller comme lumière intérieure, le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), laquelle n'est qu'un rayonnement et une illumination,

אעפ"כ [אף על פי כן] הוא מין כנף ממש שהרי המשכה זו הוא ג"כ בבחי' דילוג שלא כסדר השתלשלות העולמות הנמשכים מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנ"ל

sont néanmoins véritablement « de la même espèce que le coin », car cette attraction vers le bas aussi s'opère par un saut, et non selon l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes, lesquels sont attirés du niveau de memalé kol almin, comme mentionné plus haut ;

אלא גילוי ח"ע [חכמה עילאה] ממש והחכמה מאין תמצא וגם החכמה עצמה נק' אין לגבי הבינה שנק' יש
mais il s'agit d'une révélation de la 'Hokhma supérieure elle-même ; et « la 'Hokhma se trouve à partir du ayin », et la 'Hokhma elle-même est également appelée ayin (néant) par rapport à Bina, qui est appelée yesh (quelque chose),

כי בה שורה אור א"ס ב"ה ממש וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] באריכות בד"ה וידבר כו' אנכי כו' הרי גילוי חכמה עילאה נמשך להיות מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] הודו על ארץ כו'.

car c'est en elle que repose effectivement la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, comme cela a été expliqué longuement plus haut, dans le discours commençant par « Et D.ieu parla », etc., « Je suis », etc. Ainsi, la révélation de la 'Hokhma supérieure est attirée vers le bas pour devenir : « Toute la terre est remplie de Sa gloire », « Sa splendeur est sur la terre », etc.

21 וזהו הכנף מין כנף בחי' ושער רישיה כעמר נקא הנמשך מבחי' חיוורא דגלגלתא. ובמ"א נתבאר באופן

אחר כי

Et cela correspond au « pan » : « de même nature que le pan », au niveau de « et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure », qui émane du niveau de la blancheur du crâne (hivra degoulgalta). Ailleurs, cela a été expliqué d'une autre manière, car

הנה א"ס ב"ה הוא הסוכ"ע כו' ואינו יכול להתלבש בשום כלי בבחי' אור פנימי כו'

« l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, est la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), etc., et Il ne peut être revêtu dans aucun réceptacle comme lumière intérieure, etc.,

כ"א בבחי' החכמה לבדה כו' עכ"ל [עד כאן לשונו], מזה משמע שבחכמה מאיר בבחי' אור פנימי מה שהוא

בחי' סוכ"ע ואור מקיף

si ce n'est dans le seul niveau de 'Hokhma (sagesse), etc. » Fin de citation. Il ressort de là qu'en 'Hokhma brille, comme lumière intérieure, ce qui est le niveau de sovev kol almin et de la lumière environnante.

וכן משמע מדרוש דנשא את ראש בני גרשון גבי בני קהת שהיו נושאים את הארון ואורייתא מחכמה נפקת הוא גבוה מבחי' היריעות שנשאו בני גרשון אף שהיריעות רומזים לבחי' מקיף וסוכ"ע כמ"ש נוטה שמים כיריעה.

Cela ressort également du discours sur « Fais le dénombrement des fils de Guerchon », à propos des fils de Kehat, qui portaient l'Arche : [l'Arche,] puisque « la Torah procède de 'Hokhma », est supérieure au niveau des tentures que portaient les fils de Guerchon, bien que les tentures fassent allusion au niveau de la [lumière] environnante et de sovev kol almin, comme il est écrit : « Il déploie les cieux comme une tenture. »

אלא משום כי בחכמה מאיר אור א"ס בבחי' אור פנימי והיא הנקודה התיכונית שהעיגול סובב עליה כו'

C'est plutôt parce qu'en 'Hokhma la Lumière infinie brille comme lumière intérieure ; elle est le point central autour duquel tourne le cercle, etc. ;

ע"ש, וכן משמע בד"ה כי אברהם לא ידענו במ"ש וחכמה עילאה דאצילות היא בחינה ממוצעת והיא כלולה מבחי' המאציל א"ס ב"ה כו' בחינת סוכ"ע כו'

voir là-bas. Cela ressort également du discours commençant par « Car Avraham ne nous connaît pas », dans ce qui est écrit : « Et la 'Hokhma suprême d'Atsilout est un niveau intermédiaire, et elle comprend le niveau de l'Émanateur, l'Infini, béni soit-Il », etc., « le niveau de sovev kol almin », etc.

וכ"מ [וכן משמע] בבה"ז [בביאורי הזהר] ר"פ ויצא ועפ"ז [ועל פי זה] אתי שפיר מ"ש ברבות בראשית פרשה ד' כותי אחד שאל את ר' [רבני] מאיר אפשר אותו שכתוב בו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא.

Cela ressort aussi de Biouré HaZohar, au début de Vayetse. À la lumière de ce qui précède, ce qui est écrit dans [le Midrach] Rabba, Béréchit, section 4, s'éclaire : « Un Samaritain demanda à Rabbi Meïr : Est-il possible que Celui dont il est écrit : "Ne remplis-Je pas les cieux et la terre ?" »

היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון. אמר לו הבא לי מראות גדולות אמר לו ראה בבואה שלך בהן.

parle avec Moché depuis l'espace entre les deux barres de l'Arche? Il lui dit : « Apporte-moi de grands miroirs. » Il lui dit : « Regarde ton reflet dedans. »

ראה אותה גדולה. אמר לו הבא מראות קטנות. הביא לו מראות קטנות אמר לו ראה בבואה שלך בהן. Il la vit grande. Il lui dit : « Apporte de petits miroirs. » Il lui apporta de petits miroirs. Il lui dit : « Regarde ton reflet dans ces miroirs. »

ראה אותה קטנה. אמר לו מ'ה אם אתה שאתה בשר ודם אתה משנה עצמך בכל מה שתדע. Il la vit petite. Il lui dit : « Si toi, qui es de chair et de sang, tu peux te transformer comme tu le souhaites,

מי שאמר והיה העולם ברוך הוא עאכו"כ [על אחת כמה וכמה]. הוי כשהוא רוצה. הלא את השמים ואת הארץ אני מלא.

celui qui a parlé et le monde est venu à l'existence, béni soit-Il, à plus forte raison ! Ainsi, lorsqu'Il le veut : « Ne remplis-je pas les cieux et la terre ? »

22 וכשהוא רוצה היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון עכ"ל [עד כאן לשונו]. אשר מזה מובן איך

Et lorsqu'Il le souhaite, Il parlait avec Moché d'entre les deux barres de l'Arche. Fin de citation. Il ressort de là que

כי ממש אות' [אותה] הבחינה שנאמר את השמים ואת הארץ אני מלא שהוא בחי' סוכ"ע כנ"ל בחינה זו ממש מאיר

ce même niveau précis dont il est dit : « Je remplis les cieux et la terre », c'est-à-dire le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comme mentionné ci-dessus, ce même niveau brille

ומתגלה מבין שני בדי הארון וכמובן ג"כ מהמשל מהמראות אשר גם במראה הקטנה שנראה כבואה של האדם קטנה עכ"ז [עם כל זה] הכל ממש מהות אדם אחד

et se révèle d'entre les deux barres de l'Arche. On le comprend également grâce à l'analogie des miroirs : même dans un petit miroir, où le reflet de la personne apparaît petit, il s'agit néanmoins, dans son essence même, d'une seule et même personne.

וכן למעלה יש זעיר אנפין ואריך אנפין ומבואר במ"א כי בפנימיות זעיר אנפין מלובש ממש בחי' אריך אנפין (ועיי' זח"ג [זהר חלק ג] אחרי ס"ו ב' נשא דק"ל ע"א).

De même, dans les mondes supérieurs, il y a Zeir Anpin et Arich Anpin, et il est expliqué ailleurs que, dans la dimension intérieure de Zeir Anpin, le niveau d'Arich Anpin est effectivement revêtu (voir aussi le Zohar, partie III, A'harei 66b ; Nasso, page 130a).

והיינו ע"ד הנ"ל כי בחכמה מלובש אור א"ס ממש בבחי' אור פנימי ובחינה זו מאיר בהיכל קדח"ק [קודש הקדשים] בין שני בדי הארון.

C'est-à-dire, dans le prolongement de ce qui précède : dans 'Hokhma (sagesse), la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même est revêtue en tant que lumière intérieure, et ce niveau brille dans la salle du Saint des Saints, entre les deux barres de l'Arche.

ועפ"ז [ועל פי זה] אתי שפיר מאד ענין הכנף מין כנף ממש היינו כי בבחי' ושער רישי' [רישיה] כעמר נקא שהיא השפעה מבחי' חכמה מאיר ממש מבחי' סוכ"ע

À la lumière de cela, l'expression « le coin : véritablement de la même espèce que le coin » s'éclaire parfaitement. Car au niveau de « les cheveux de Sa tête sont comme de la laine pure », qui est un influx provenant du niveau de 'Hokhma, brille effectivement [une lumière] provenant du niveau de sovev kol almin,

רק שנתצמצם להאיר בבחי' אור פנימי דוגמת המשל ממראות קטנות, וכמ"ש ג"כ בבה"ז [בביאורי הזהר]
פ' אחרי ע"פ המאמר שם

mais elle a été contractée afin de briller en tant que lumière intérieure, à l'image de l'analogie des petits miroirs. C'est également ce qui est écrit dans Biurei HaZohar, parachat A'harei, au sujet du passage cité là

(דע"ט ע"ב) הביאו עלי כפרה בענין היו"ד דשם הוי"ה שעם היותו בחי' צמצום אינו העלם גמור

(page 79b) : « Apportez pour Moi une offrande expiatoire », à propos du youd du Nom Havaya : bien qu'il représente le niveau du tsimtsoum (contraction), il ne constitue pas un voilement complet,

אלא ע"ד לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה. וכנזכר מזה לעיל בביאור ע"פ כה תברכו גבי ושיעור כזית.

mais plutôt selon le principe suivant : « Qu'un homme enseigne toujours à son élève de manière concise. » Comme cela a été mentionné plus haut, dans l'explication sur « Ainsi vous bénirez », à propos de « la mesure d'un volume d'olive ».

ומכוון ג"כ עם משל הנזכר במדרש ממראות קטנות דהיינו ג"כ כענין ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה. ועד"ז הוא ענין שהיה מתפלל הכה"ג [הכהן גדול] תפלה קצרה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שהוא מועט המחזיק הרבה.

Cela correspond également à la parabole mentionnée dans le Midrach au sujet des petits miroirs, ce qui est aussi conforme à l'enseignement selon lequel « un homme doit enseigner à son élève de manière concise ». De même, le Cohen Gadol récitait une prière brève à Yom Kippour: elle était « peu de chose qui en contient beaucoup ».

ושרש בחי' זו מבחי' עקודים הנזכר בע"ח [בעץ חיים] עקודים בכלי אחד. שהוא ג"כ ראשית הגילוי בבחי' אור פנימי מתוך ההעלם דא"ק [דאדם קדמון].

La racine de ce niveau relève du niveau d'Akoudim, mentionné dans Etz Chaim : « liés ensemble (akoudim) dans un seul réceptacle ». C'est aussi le commencement de la révélation, sous forme de lumière intérieure, à partir de la dissimulation d'Adam Kadmon.

24 וזהו כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן כו' בחי' שמן הטוב הוא חכמה סתימאה דע"ק [דעתיקא קדישא] או

חכמה דעקודים שנמשך על גלגלתא ואח"כ יורד ונמשך על הזקן

Et c'est là le sens de: «Comme une huile précieuse sur la tête, qui descend sur la barbe», etc. Le niveau de «l'huile précieuse» est la 'Hokhma cachée ('Hokhma Stima'a) d'Atika Kadicha, ou la 'Hokhma des Akoudim, qui est attirée sur le crâne (Goulgalta), puis descend et se répand sur la barbe,

דהיינו להאיר בבחי' אור פנימי ע"י הלכות התורה כנ"ל וזהו ענין זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו היינו

שע"י נשפע ונמשך אהבה רבה בכנס"י [בכנסת ישראל] כו'

c'est-à-dire pour briller comme lumière intérieure par l'intermédiaire des lois de la Torah, comme indiqué plus haut. Tel est le sens de «la barbe d'Aharon, qui descend sur le col de ses vêtements (midotav)»: par ce moyen, un grand amour (ahava rabba) est accordé et attiré dans l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël), etc.

(ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] ע"פ בהעלותך וע"פ ועשית בגדי קדש) וזהו ענין הלבן שבציצית שגוון

הלבן הוא מבחי' רב חסד להיות השפעת החכמה והשפעת אה"ר [אהבה רבה]:

(Et voyez ce qui est écrit plus haut à propos de «Quand tu feras monter» et de «Tu feras des vêtements sacrés».) Tel est le sens du blanc des tsitsit: la couleur blanche relève du niveau de «riche en bonté», afin de transmettre l'influence de la 'Hokhma et celle du grand amour.

25 קיצור מהנ"ל. והנה ענין מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] אין כבוד אלא תורה שמה שע"י נ' אלפים יובלות

יהיה גילוי חכמה דא"ק [דאדם קדמון] שאינו מאיר רק באצילות משא"כ בבריאה כו'

Résumé de ce qui précède. Voici maintenant le sens de «Toute la terre est pleine de Sa gloire», «il n'est de gloire que la Torah»: ce qui, au terme de cinquante mille jubilés, aurait été une révélation de la 'Hokhma d'Adam Kadmon, qui ne brille qu'en Atsilout, mais non en Béria, etc.,

היה מתגלה בשעת מתן תורה בעוה"ז והוא דילוג עצום כמו גילוי מדבר בדומם וזהו ענין הציצית שהן

בחי' שערות והוא כשנמשך לנוקבא מחו"ב [מחכמה ובינה] עצמה כו',

s'est révélé dans ce monde au moment du Don de la Torah; ce fut un immense saut, comme la révélation de la parole dans l'inerte. Tel est le sens des tsitsit, qui sont au niveau des cheveux: c'est lorsque [la lumière] est attirée vers Noukva depuis 'Hokhma et Bina elles-mêmes, etc.;

וכך גילוי ח"ע [חכמה עילאה] בעוה"ז בהלכות התורה זהו כמו המשכת המוח בהשערה כו', וזהו ענין הלבן שבציצית ששרשו מבחי' ושער רישיה כעמר נקא.

de même, la révélation de la 'Hokhma supérieure dans ce monde, dans les lois de la Torah, est semblable à la transmission du cerveau dans le cheveu, etc. Tel est le sens du blanc des tsitsit, dont la racine se trouve au niveau de «et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure».

26 וזהו ג"כ ענין זקן אהרן להיות השפעת אה"ר [אהבה רבה]. ועכ"פ [ועל כל פנים] החוטין והשערות הם המשכת הא"פ [האור פנימי] אכן הוא ג"כ למעלה מסדר ההשתלשלות

Et c'est également là le sens de la barbe d'Aharon : elle transmet un grand amour. En tout état de cause, les fils et les poils sont une extension de la lumière intérieure ; toutefois, ils se situent eux aussi au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout),

דהיינו שנמשך הגילוי למטה מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] ממש שבה שורה אור א"ס הסוכ"ע התאחדות והתקשרות הא"פ [האור פנימי] בהא"מ [בהאור מקיף] וזהו הכנף מין כנף כו' :

c'est-à-dire que le dévoilement se prolonge vers le bas depuis le niveau même de la 'Hokhma supérieure, en laquelle réside la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui entoure tous les mondes (sovev kol al-min) : l'union et le lien de la lumière intérieure avec la lumière englobante. C'est là le sens de «le pan», «de même nature que le pan», etc.

27 ג ועתה י"ל [יש לומר] ענין חוטי התכלת שבציצית כי הנה תכלת הוא מלשון תכלה פי' שיכלה ויכער הרע מקרבו כמ"ש ובערת הרע מקרבך וכמ"ש ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם.

3. Nous allons maintenant expliquer la signification des fils de te'helet des tsitsit. Te'helet est apparenté au terme kalah (destruction) : autrement dit, il faut détruire et éradiquer le mal qui est en soi, comme il est écrit : «Tu éradiqueras le mal de ton milieu», et comme il est écrit : «Vous ne vous égarerez pas à la suite de votre cœur et de vos yeux, après lesquels vous vous détournez.»

28 והנה לשון זונה הוא כמו הזונה שמקבלת מן משפיע אחר ומזנה כך הוא כי כנס"י [כנסת ישראל] נק' מקבלים מן הקב"ה

Or, l'expression zonah (prostituée) désigne celle qui reçoit d'un autre homme que celui qui lui donne et lui est infidèle. Il en va ainsi [ici] : la Communauté d'Israël (Knesset Israël) est appelée «réceptrice» du Saint béni soit-Il,

והוא המשפיע שלהם וכמ"ש ברבות במדבר ר"פ ג' ע"פ צדיק כתמר יפרח מה תמרה זו יש לה תאווה אף הצדיקים יש להם תאווה מהו תאווה הקב"ה שנאמר נפשי אויטיך בלילה.

et Il est celui qui lui donne. Ainsi est-il écrit dans le Midrach Rabbah, Bamidbar, au début de la section 3, à propos de « Le juste fleurira comme un palmier » : « De même que ce palmier a une aspiration, les justes ont eux aussi une aspiration. Quelle est leur aspiration ? Le Saint béni soit-Il, comme il est dit : "Mon âme, je T'ai désiré pendant la nuit." »

29 וזהו ולא תתורו כו' אשר אתם זונים כי כשתתורו אחרי לבבכם ותקבלו מן משפיע אחר אזי יהיה כחי זנות דומה לזונה.

Et c'est là le sens de «Et vous ne vous égarerez pas», etc., «après quoi vous vous prostituez» (zonim) : lorsque vous vous égarez en suivant votre cœur et recevez d'un autre dispensateur, il y a alors une forme de prostitution, semblable à celle d'une prostituée.

וזהו שבתחלה כתיב וראיתם אותו וזכרתם ועשיתם אותם ולא תתורו שהוא כמו זונה שבתחלה היה לה משפיע אחד ואח"כ מקבלת ממשפיע אחר.

C'est pourquoi il est d'abord écrit : «Vous le verrez, vous vous en souviendrez et vous les accomplirez», puis [vient] «et vous ne vous égarerez pas» : cela ressemble à une prostituée qui, au début, avait un seul dispensateur, puis reçoit d'un autre dispensateur.

משא"כ אם לא היה לה משפיע בתחלה דהיינו שהיא פנויה ומקבלת ממשפיע אחר אין זה זונה האמורה בתורה לענין איסור לכהונה (כדאיתא בגמרא פ"ו דיבמות).

En revanche, si elle n'avait pas eu de dispensateur au départ, c'est-à-dire si elle était célibataire et recevait d'un autre dispensateur, elle n'est pas la zonah dont parle la Torah au sujet de l'interdiction d'épouser un Cohen (comme l'indique la Guemara, chapitre 6 de Yevamos).

כך עד"מ למעלה מי שלא ראה אור מימיו אף חושך נדמה לו לאור אבל כשמקבל מתחלה מהקב"ה והכיר אותו כמ"ש וידעת היום והשבות כו'

Il en va de même, par analogie, dans les mondes supérieurs : pour celui qui n'a jamais vu la lumière de sa vie, même l'obscurité semble être de la lumière. Mais lorsqu'on a d'abord reçu du Saint béni soit-Il et qu'on L'a reconnu, comme il est écrit : «Reconnais aujourd'hui et ramène à ton cœur», etc.,

והרחיק הרע וכמ"ש ועשיתם אותם ואזי ולא תתורו אחרי כו' אשר אתם זונים כו' שדומה לזונה שאסורה לבעלה וכך לא יוכל לקבל בתוכו גילוי אלקות אם לא ע"י תשובה

et qu'on s'est éloigné du mal, comme il est écrit: «et vous les accomplirez», alors s'applique «et vous ne vous égarerez pas après...», etc., «après quoi vous vous prostituez», etc.: on ressemble à une prostituée qui est interdite à son mari, et l'on ne peut donc recevoir en soi une révélation de la Divinité que par la techouva,

כדאיתא ביומא (דף פ"ו ע"ב) א"ר [אמר רבי] יוחנן גדולה תשובה כו' ואת זנית כו' ושוב אלי כו' ע"ש.

comme il est dit dans Yoma (page 86b): «Rabbi Yochanan a dit: Grande est la techouva», etc., «et tu t'es prostituée», etc., «et reviens vers Moi», etc.; voir là-bas.

אבל אנשים שלא הלכו אחר יראת ה' אינו בחיי זונה מי שלא ראה אור כו'

Mais les hommes qui n'ont pas suivi la crainte de D.ieu ne relèvent pas de la catégorie de la prostituée; [ils sont comme] celui qui n'a jamais vu la lumière, etc.

אך באמת הרי נאמר ועמך ישראל כולם צדיקים ועל כולם נאמר נפשי אויתך כו' ועכ"ז [ועם כל זה] הנפקותא הוא

Mais, en vérité, il est dit: «Et ton peuple, tous sont des justes», et de tous il est dit: «Mon âme, je T'ai désiré», etc. Néanmoins, la différence pratique est la suivante:

כי יש פנימיות וחיצוניות וכל מי שנקלט בפנימיותו יותר קרבת אלקים יותר צריך שלא יהיה

qu'il existe une dimension intérieure (pnimiyout) et une dimension extérieure ('hitsoniyout); plus la proximité de D.ieu a été absorbée dans l'être intérieur d'une personne, plus elle doit veiller à ne pas être

כמו זונה אפילו בדקות הענינים כמו בתאוות היתר וזהו ענין תכלת דאכיל ושצי הרע דנפש הבהמית שמק"נ [שמקליפת נוגה] והיינו כי כדי להיות ובערת הרע.

comme une femme de mauvaise vie, même dans les domaines les plus subtils, tels que les désirs permis. C'est là le sens du te'helet, qui «consume et détruit» le mal de l'âme animale, issue de la kelipa noga. Autrement dit, afin qu'ait lieu «tu extirperas le mal»

ולא תתורו זהו ע"י חוטי התכלת כי תכלת נק' כורסייא דדינא דדיינין בה ד"נ (בזח"ב [בוהר חלק ב'])
תרומה דף קל"ט א' וס"פ שלח דקע"ה א').

et « vous ne vous égarerez pas », cela se réalise par les fils de te'helet ; car le te'helet est appelé « le Trône du Jugement, où sont jugées les affaires passibles de la peine capitale » (dans le Zohar, partie II, Terumah, page 139a, et à la fin de Parshas Sh'lach, page 175a).

ומזה יומשך היראה להיות יראת חטא וכמ"ש [וכמה שכתוב שם] בפ' קרח (קע"ה ב') אלמלא דינא לא
אשתכח בעלמא כו' ע"ש ונתבאר במ"א.

De là découlera cette crainte, qui deviendra crainte de la faute, comme il est écrit là, dans Parshas Korach (178b) : « Sans le jugement, il n'y aurait rien dans le monde », etc. ; voyez là-bas. Cela est expliqué ailleurs.

ובאמת עיקר פי' יראת חטא להתיירא מן החטא שהרע הוא מר ממות כמ"ש את המות ואת הרע.

En vérité, le sens essentiel de la crainte de la faute est de craindre la faute elle-même, car le mal est plus amer que la mort, comme il est écrit : « la mort et le mal ».

והיינו דכמו שע"י קיום המצות תתעלה נפשו מאד כך לעומת זה ע"י הרעה נאמר ואת נפש אויביך
יקלענה בתוך כף הקלע

C'est-à-dire que, de même que par l'accomplissement des mitsvot son âme s'élève considérablement, ainsi, à l'inverse, par le mal, il est dit : « Et l'âme de tes ennemis, Il la lancera comme depuis le creux d'une fronde »,

דהיינו קליעה למקום רחוק מאד מאד מאור פני ה' עד שהדין והמשפט הנמשך על החוטא מכורסייא
דדינא זהו

c'est-à-dire qu'elle est lancée en un lieu infiniment éloigné de la lumière de la Face de D.ieu ; à tel point que le jugement et la sentence qui s'abattent sur le pécheur depuis le Trône du Jugement sont

כמו רפואה לו כמאמר מוטב דלידייני וליתי לעלמא דאתי שכדאי כל יסורי גיהנם כ' ו' ולכן הדין הנ"ל
תכליתו חסד

comme un remède pour lui, selon la parole : « Mieux vaut qu'il soit jugé et qu'il accède au Monde futur », car toutes les souffrances du Guéhinom en valent la peine, etc. C'est pourquoi la finalité du jugement mentionné plus haut est la bonté,

ולא נקמה ח"ו [חס ושלום] וכמ"ש מזה בד"ה החלצו מאתכם ומזה ימשיך האדם יראה גדולה בנפשו להתיירא מאד מן החטא.

et non une vengeance, à D.ieu ne plaise, comme cela est expliqué dans le discours commençant par « Armez des hommes parmi vous ». De là, une personne fera pénétrer une grande crainte dans son âme, afin de redouter fortement la faute,

כיון שאפילו כורסיא דדינא שלמעלה דדינין בה דיני נפשות זהו טובה עצומה ומוטב דלידייניה והחטא גרוע יותר. לכך מבחי' תכלת יומשך להיות ולא תתורו כו'.

puisque même le Trône du Jugement d'en haut, sur lequel sont jugées les affaires passibles de la peine capitale, est un immense bien, et qu'il vaut mieux « qu'il soit jugé », tandis que la faute est pire. C'est pourquoi, du niveau du tekhelet, sera attirée [la force] pour « et vous ne vous égarerez pas », etc.

30 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] תכלת דומה לים הוא בחי' מלי' דאצילות שנקי' ים. וים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף וכמ"ש בזהר ר"פ חיי שרה, כי גבי ים כתיב ג"כ והים עומד עליהם מלמעלה וכמ"ש במ"א בד"ה מי מנה.

Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Le tehelet ressemble à la mer » : c'est le niveau de Mal'hout d'Atsilout, appelée « mer ». « Et la mer ressemble au firmament (rakia) » : c'est le niveau d'une [lumière] enveloppante, comme il est écrit dans le Zohar, au début de la paracha 'Hayé Sarah. Car, au sujet de la mer, il est également écrit : « et la mer se tenait au-dessus d'eux, en haut », comme cela est expliqué ailleurs, dans le discours commençant par « Qui a compté ».

31 והנה כתיב בנסוע המחנה כו' ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה דהיינו בנסוע המשכן במדבר ששם מדור החיצונים היו מכסים כלי המשכן בבגדי תכלת שהוא בחינת מקיף דמלכות והוא מקיף הקשה ומסמא עיני החיצונים.

Or, il est écrit : « Lorsque le camp se met en marche », etc., « on étendra sur lui une étoffe entièrement de te'hélet, par-dessus » : c'est-à-dire que, lorsque le Michkan se mettait en marche dans le désert, qui est le lieu de résidence des forces extérieures ('hitsonim), on couvrait les réceptacles du Michkan d'étoffes de te'hélet. Celle-ci correspond au niveau de la lumière enveloppante de Mal'hout ; c'est la lumière enveloppante rigoureuse, qui aveugle les yeux des forces extérieures.

32 והענין כמבואר למעלה ענין המקיף שהוא מה שאינו נמשך ומתלבש בהכלי מפני שאורו גדול עד שאין הכלי יכולה להכילו כלל

L'explication est la suivante, comme cela a été expliqué plus haut au sujet de la lumière enveloppante : elle n'est pas attirée vers le bas et ne se revêt pas dans le réceptacle, car sa lumière est si intense que le réceptacle ne peut absolument pas la contenir ;

ולכן הוא מקיף ראש ורגל כאחד. וגם נת' [נתבאר] לעיל דשרש כל המקיפים הוא מהמקיף הגדול שמקיף כל העולמות בשוה כו',

elle enveloppe donc pareillement la tête et le pied. Il a également été expliqué plus haut que la racine de toutes les lumières enveloppantes se trouve dans la grande lumière enveloppante qui entoure tous les mondes de façon égale, etc. ;

ולכן המקיף דוחה ומסמא עיני החיצונים שיניקת החיצונים הוא דוקא מחמת ההשתלשלות בכלים מכלים שונים שע"י גם היש יכול לקבל יניקה משא"כ ע"י אור המקיף הם נדחים מפניו,

la lumière enveloppante repousse donc les forces extérieures et leur aveugle les yeux. Car les forces extérieures ne tirent leur nourriture que par l'enchaînement descendant des mondes (hich-talchelout), à travers des réceptacles de diverses sortes, grâce auquel même ce qui est yesh — une existence séparée — peut recevoir une nourriture ; en revanche, par la lumière enveloppante, elles sont repoussées devant elle.

אך המקיף האחרון דמלי הוא בחי תכלת שהוא קשה מכולן שמפני שהמלי היא יורדת בבי"ע ששם יניקת החיצונים היו יכולים לשלוט בהשפע ע"כ צ"ל במלי דוקא מקיף דתכלת שהוא קשה ומסמא עיני החיצונים ביותר.

Cependant, la dernière lumière enveloppante, celle de Mal'hout (souveraineté), est le niveau de la techelet, qui est la plus rigoureuse de toutes. En effet, puisque Mal'hout descend dans Béria, Yetsira et Assiya, où les forces extérieures tirent leur nourriture, celles-ci auraient pu prendre le contrôle du flux. Il faut donc précisément dans Mal'hout la lumière enveloppante de techelet, qui est rigoureuse et aveugle les yeux des forces extérieures plus que toute autre.

וזהו תכלת דאכיל ושצי מלך במשפט יעמיד ארץ, וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר פ' קרח (דקע"ז ב') ורוב כסויא דמאני מקדשא תכלת איהו בגין דתכלת הא אוקמוה כו' וע"ש בפרשה שלח (דקס"ג ב').

C'est là la techelet qui « consume et détruit » : « Un roi établit le pays par la justice. » C'est ce qui est dit dans le Zohar, Parshas Korach (page 177b) : « La majeure partie du revêtement des réceptacles du Sanctuaire était en techelet, car la techelet, comme cela a été établi », etc. ; voyez également à ce sujet la Parshas Sh'lach (page 163b).

אמנם ענין חוטי הציצית דתכלת הם המשכות בבחי' פנימיות מבחי' תכלת הנ"ל והוא המשכת בחי' יראה.

Cependant, les fils de techelet des tsitsit sont des prolongements intérieurs du niveau de techelet mentionné plus haut ; ils constituent la transmission du niveau de crainte.

כי הטלית הוא פרישו דמלכא קבלת עול מלכות שמים שום תשים עליך מלך, וחוטי התכלת דציצית הם המשכת בחי' יראה הנמשך בנפש שזהו על ידי בחי' שערות

Car le talit est « le déploiement du Roi » (perisu demalka), l'acceptation du joug (kabbalat ol) du Royaume des Cieux : « Tu établiras assurément un roi sur toi. » Les fils de techelet des tsitsit transmettent le niveau de crainte qui pénètre dans l'âme, ce qui se fait par le niveau des cheveux.

(ובמ"א נת' [נתבאר] דתכלת הוא מגבורות דאבא ולכן הוא מבחינת אימא גם נת' [נתבאר] דתכלת ולכן הם גילוי ממקיפים דא"א [דאבא ואימא].)

(Il est expliqué ailleurs que la techelet provient des Guevourots d'Abba, et que le blanc relève du niveau d'Imma. Il est également expliqué que la techelet et le blanc sont une révélation des lumières enveloppantes d'Abba et d'Imma.)

והענין כנודע שיש ד' בחי' דחילו ורחימו ואחר כך רחימו ודחילו נמצא בחי' אה"ר [אהבה רבה] זהו בבחי' בינה וזהו ענין חוטי הלבן.

L'explication est la suivante, comme on le sait : il existe quatre niveaux, dechilou oure'himou (crainte et amour), puis re'himou oudechilou (amour et crainte). Ainsi, le niveau du grand amour (ahava rabba) relève de Bina, et c'est là le sens des fils blancs.

אמנם יראה עילאה זהו תכלת בחי' גבורה דאבא שלמעלה גם מאה"ר [מאהבה רבה] ונקי גם כן גילוי מקיפים דאבא כי יראה עילאה זו הוא כענין אבל חרדה גדולה נפלה עליהם משום דמזליהו חזי כו'.

Mais la crainte supérieure est le tekhelet, le niveau de la Guevoura d'Abba, qui est même au-dessus du grand amour; elle est également appelée révélation des lumières englobantes d'Abba. Car cette crainte supérieure ressemble à ce qui est dit: «Mais un grand tremblement tomba sur eux», parce que «leur mazal vit», etc.

ומכל מקום התכלת הוא במלי שהוא יראה תתאה כי כן יראה תתאה שרשה מחכמה ויראה עילאה נעוץ סופן בתחלתן ועמ"ש בד"ה וזאת המצוה בענין ועתה ישראל מה כו'

Néanmoins, le tekhelet se trouve en Mal'hout, qui est la crainte inférieure; car la crainte inférieure prend ainsi sa racine dans 'Hokhma et dans la crainte supérieure: «leur fin est enchâssée dans leur commencement». Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par «Et voici le commandement», au sujet de «Et maintenant, Israël, que...», etc.,

כ"א ליראה את ה' אלקיך, ועיין עוד מענין תכלת בזהר חלק א' בראשית דף נ"א א' תרומה קל"ה א').

«mais de craindre Havaya, ton D.ieu». Voyez encore, au sujet du tekhelet, le Zohar, partie I, Berechit, page 51a; Terouma, 135a.)

וזהו ענין מצות ארבע ציצית להיות מסובב במצות שני ציצית לפניו ושני ציצית לאחוריו. השנים שלאחריו אי כנגד בחי' שמאלו תחת לראשי והב' וימינו תחבקני

C'est là le sens de la mitsva des quatre tsitsit: être entouré de mitsvot, avec deux tsitsit devant soi et deux derrière soi. Parmi les deux qui sont derrière soi, l'un correspond au niveau de «Sa main gauche est sous ma tête», et le second à «et Sa main droite m'étreint»,

והיינו כנגד בחי' ב' מדרגות דתכלת ולבן שהתכלת הוא מבחי' גבורה ונקי שמאלו ונקי שמאל דוחה ע"ד ותתצב אחותו מרחוק ואינה דחייה אמיתית וכמו שכתוב ע"פ ואימתך לא תבעתני כו'

c'est-à-dire qu'ils correspondent aux deux niveaux du tekhelet et du blanc. Le tekhelet relève de la Guevoura et est appelé «Sa main gauche»; il est aussi appelé «la main gauche qui repousse», à la manière de «Sa sœur se tint à distance». Il ne s'agit toutefois pas d'un véritable rejet, comme l'explique le commentaire sur le verset «Que Ton effroi ne me terrifie pas», etc.,

וכדכתיב מרחוק ה' נראה לי שבח"י חכמה הוא בח"י רחוק אך נמשך ממנו גם כן דחייה ממש לסט"א
[לסטרא אחרא] שהמקיף דתכלת דוחה ומסמא עיני החיצונים

comme il est écrit: «De loin, Havaya m'est apparu», car le niveau de 'Hokhma est celui de «loin». Mais c'est aussi de lui que découle un véritable rejet de la sitra a'hra (l'autre côté), car la lumière englobante du tekhelet repousse et aveugle les yeux des forces extérieures;

וזהו מה שכתוב ולא תתורו כו' אשר אתם זונים שלא להיות בבח"י זונה ח"ו [חס ושלום] והיינו ע"י המשכת היראה ופחד ה'.

et c'est là le sens de ce qui est écrit: «Et vous ne vous égarerez pas», etc., «après lesquelles vous vous prostituez»: afin de ne pas être, à D.ieu ne plaise, dans l'état d'une prostituée. Cela s'accomplit par l'attraction de la crainte et de l'effroi de D.ieu.

ובח"י ימינו תחבקני הוא בח"י אהבה. והשני ציצית שלפניו הוא נגד הלב להמשיך אורות עליונים אל הלב כו'

Et le niveau de «sa droite m'embrasse» est celui de l'amour. Les deux tsitsit de devant lui se trouvent en regard du cœur, pour attirer des lumières supérieures dans le cœur, etc.

(פ"י כמ"ש במ"א שיש ב' מיני אהבה האהבה הבאה מהשגה מהתבוננות בגדולת ה' ויש אהבה התלהבות למעלה מהשגתו והנה האהבה על פי השגה נקרא פכ"פ [פנים בפנים])

(C'est-à-dire, comme il est expliqué ailleurs: il existe deux sortes d'amour. Il y a l'amour qui naît de la compréhension, de la méditation sur la grandeur de D.ieu, et il y a l'amour qui est un embrasement, au-delà de la compréhension. Or, l'amour qui découle de la compréhension est appelé «face à face»,

כי בפנים יש הכל שכל ראייה ושמיעה מה שאין כן אהבה שלא על פי השגה נקרא אחור כו' כמו באחור רק עצמות לבד ועורף וכמו שאחד דוחפו בעורף ואינו יודע מאין היתה לו זאת כו'

car le visage renferme tout: l'intellect, la vue et l'ouïe. En revanche, l'amour qui ne découle pas de la compréhension est appelé «dos», etc.; car dans le dos, il n'y a que les os et la nuque. C'est comme lorsqu'on pousse quelqu'un à la nuque: il ignore d'où lui est venue cette poussée, etc.

והנה לבוא להשגה יותר גדולה שהיא פכ"פ [פנים בפנים] צריך מקודם להיות אב"א [אחור באחור] היינו להתלהב לבו למעלה מכפי ערך השגתו כו', ועל דרך זה יש לומר ענין הב' ציצית שלאחוריו וזהו בחי' קוצי דשערי שמכה מאחוריו כו'

Or, pour parvenir à une compréhension plus grande, qui est «face à face», il faut d'abord passer par «dos à dos»: c'est-à-dire que son cœur doit s'embraser au-delà de la mesure de sa compréhension, etc. Dans cette perspective, on peut expliquer la notion des deux tsitsit derrière lui; c'est là le niveau des «pointes des cheveux», qui frappent par-derrière, etc.:

שהאוי"ר [שהאהבה ויראה] למעלה מהשגתו ומזה יבא להשגה יותר גדולה ואהוי"ר [ואהבה ויראה] הן הב' ציצית שלפניו כו', ועוד יש לומר בחי' אחור ופנים נקרא אתכפא ואתהפכא כמו שכתוב בד"ה זכור דעמלק וכך מבחי' ב' ציצית שלאחוריו יומשך הכח

L'amour et la crainte qui dépassent sa compréhension; et de là, il parviendra à une compréhension plus grande, et cet amour et cette crainte sont les deux tsitsit de devant lui, etc. On peut encore dire que les niveaux de «dos» et de «face» sont appelés itkafia (soumission) et it'hap'ha (transformation), comme il est expliqué dans le discours qui commence par «Souviens-toi de ce qu'Amalek a fait»; ainsi, du niveau des deux tsitsit derrière lui sera attirée la force

לבוא לבחי' אתכפא בחי' לעשותה לאהבה ועל ידי זה אחר כך יבא לבחי' אהבה בתענוגים וזהו ענין השני ציצית שלפניו ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון בענין אחור וקדם צרתני ובד"ה ביום השמיני שלח).

de parvenir au niveau de l'itkafia, celui de «la transformer en amour»; grâce à cela, il parviendra ensuite au niveau de «l'amour dans les délices». Telle est la notion des deux tsitsit de devant lui. Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par «J'étais auprès de Lui comme un nourrisson», au sujet de «Tu m'as formé par l'arrière et par l'avant», ainsi que dans le discours qui commence par «Le huitième jour, il envoya».)

והנה מעלת אהוי"ר [אהבה ויראה] הנמשך על ידי הציצית הוא שיש אהוי"ר [אהבה ויראה] ע"פ השתלשלות שהמדות נמשכים מהשכל,

Or, la supériorité de l'amour et de la crainte suscitées par les tsitsit est la suivante: il existe un amour et une crainte qui suivent l'enchaînement descendant, où les attributs émotionnels (midot) découlent de l'intellect;

אמנם יש אהוי"ר [אהבה ויראה] שלמעלה מסדר ההשתלשלות מבחי' ורב חסד כו' ויראה עילאה וזה נמשך ע"י הציצית

mais il existe un amour et une crainte qui dépassent l'ordre de l'enchaînement descendant, issus du niveau de «abondant en bonté», etc., ainsi que de la crainte supérieure; et c'est ce qui est attiré par les tsitsit.

ולכן הם בחי' חוטין שנקי' שערות וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] שלהיות גילוי בפנימית מלמעלה מסדר ההשתלשלות הוא על ידי בחי' שערות דוקא

C'est pourquoi ils sont du niveau des fils, appelés « cheveux » ; comme cela a été expliqué plus haut, pour qu'une révélation intérieure venant d'au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes puisse se produire, elle passe précisément par le niveau des cheveux.

וזהו ענין חוטי הציצית כנ"ל ועיין מה שכתוב על פ' ועשית ציץ כו':(קיצור. ענין תכלת לשון תכלה שמכלה ומבער הרע דהנה"ב [דהנפש הבהמית] לקיים מה שכתוב ולא תתורו.

Tel est le sens des fils des tsitsit, comme indiqué plus haut. Voyez aussi ce qui est écrit au sujet du verset « Tu feras un tsits », etc. (Résumé. Le sens de la te'helèt : le terme évoque kalah, car elle détruit et élimine le mal de l'âme animale, afin d'accomplir ce qui est écrit : « Vous ne vous égarerez pas. »

ושלא להיות בחי' אתם זונים אפילו בדקות ותאוות היתר כי מההתבוננות בענין כורסיא דדינא יומשך יראת חטא, ותכלת דומה לים מלי' דאצילות וים דומה לרקיע מקיף ותכלת מקיף דמלי' דוחה ומסמא עיני החיצונים

Et afin de ne pas être dans l'état de « vous vous égarez », même dans des domaines subtils et des désirs permis ; car la méditation sur le Trône du Jugement fait naître la crainte de la faute. La te'helèt ressemble à la mer, Mal'hout d'Atsilout, et la mer ressemble au firmament, qui est englobant ; la te'helèt est l'englobant de Mal'hout, qui repousse et aveugle les yeux des forces extérieures.

ולכן במסע כלי המשכן כתיב ופרשו בגד כו' תכלת כו' וחוט' תכלת דציצית המשכת יראה וענין ב' ציצית לאחוריו שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני וב' ציצית לפניו כו'

C'est pourquoi, au sujet des déplacements des ustensiles du Michkan, il est écrit : « Ils étendront une étoffe », etc., « de te'helèt », etc. Les fils de te'helèt des tsitsit font descendre la crainte. Quant aux deux tsitsit derrière lui, ils correspondent à « Sa main gauche est sous ma tête, et Sa main droite m'étreint » ; et aux deux tsitsit devant lui, etc.

ודרך כלל אהוי"ר [אהבה ויראה] הנמשך ע"י הציצית מבחי" אהוי"ר [אהבה ויראה] עילאין שלמעלה מסדר ההשתלשלות ולכן נמשך על ידי חוטי הציצית דוקא ושער רישיה כעמר נקא.

De façon générale, l'amour et la crainte suscités par les tsitsit proviennent du niveau de l'amour et de la crainte supérieurs, au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes ; c'est pourquoi ils sont suscités précisément par les fils des tsitsit, et « les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure ».

וברכות נשא פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] איתא מפני שתכלת דומה לעשבים והעשבים דומים לים כו' וע"ש עוד הרבה בחינות עד כבוד. ויש לומר פי' דומה לעשבים ע"ד מה שכתוב בד"ה ואלה המשפטים בפי' וענין ונתתי עשב כו' ע"ש):

Et dans le Midrach Rabba, Nasso, section 14, il est dit : « Parce que la te'helèt ressemble aux herbes, et les herbes ressemblent à la mer », etc. Voyez là-bas les nombreux autres niveaux, jusqu'à « la gloire ». On peut expliquer que « ressemble aux herbes » renvoie à ce qui est écrit dans le discours commençant par « Et voici les lois », au sujet du sens de « Je donnerai de l'herbe », etc. Voyez là-bas.)

33 ד ועתה יובן ענין מחלוקת קרח וטעותו. אמר קרח טלית שכולה תכלת כו', ובכחאריז"ל [ובכתבי האריז"ל] מבואר דנתקנא קרח על זקן אהרן כו', והכל ענין אחד כי

4. On comprend maintenant la querelle de Korah et son erreur. Korah dit : « Un talit entièrement bleu azur... », etc. ; et les écrits de l'Ari Zal expliquent que Korah était jaloux de la barbe d'Aharon, etc. Tout cela relève d'un seul et même sujet, car

הנה ענין כה"ג [כהן גדול] נקרא שושבינא דמטרוניתא שהוא המעלה נש"י [נשמות ישראל] במקורם באור א"ס ב"ה והיינו על ידי שממשיך להם אהבה רבה

le grand prêtre est appelé « le compagnon de la Matronita (la Reine) », car il élève les âmes d'Israël jusqu'à leur source dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il ; il le fait en leur attirant un grand amour (ahava rabba).

וזהו ענין דיקנא דכהנא רבא וכמ"ש כשמן הטוב כו' זקן אהרן שיורד על פי מדותיו

C'est là le sens de « la barbe du grand prêtre », comme il est écrit : « Comme la bonne huile... », etc., « la barbe d'Aharon, qui descend sur le col de ses vêtements (middotav) » :

דהיינו שנמשך ויורד על ידו מבחי' מדותיו של הקב"ה שהוא אהבה רבה מבחי' רב חסד ולפיכך נמשך דוקא על ידי זקן אהרן בחי' שערות שלהיות

c'est-à-dire que, par son intermédiaire, est attiré et descend le grand amour provenant du niveau des attributs du Saint béni soit-Il, du niveau de « riche en bonté ». C'est pourquoi il est attiré précisément par la barbe d'Aharon, qui relève du niveau des cheveux ; car, puisqu'il est

מלמעלה מסדר ההשתלשלות על כן אי אפשר להיות נמשך כ"א על ידי בחי' שערות דוקא על דרך משל מה שאין כן האהבה הנולדת ונמשכת רק מהשכל שהוא בבחי' השתלשלות והוא ע"ד שנתבאר למעלה

au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), il ne peut donc être attiré que par le niveau des cheveux, précisément, à titre d'image ; contrairement à l'amour qui naît et est attiré uniquement de l'intellect, lequel relève de l'enchaînement descendant. Cela correspond à ce qui a été expliqué plus haut.

וזהו ענין זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו כו' ר"ל [רוצה לומר] המדות שלמעלה מההשגה כו' וזהו ג"כ ענין חוטי הציצית תכלת ולבן דו"ר [דחילו ורחימו] עילאין כו'

C'est là le sens de « la barbe d'Aharon, qui descend sur le col de ses vêtements (middotav) », etc., c'est-à-dire les attributs qui sont au-dessus de la compréhension, etc. C'est également le sens des fils du tsitsit, bleu azur et blanc : la crainte et l'amour supérieurs (de'hilou ou-re'himou ilaïn), etc.

(ובב' ציצית שלפניו שהאחי"ר [שהאהבה ויראה] נמשך דרך בחי' פנים שהוא בחי' השגה היינו שנמשך מלמעלה מהחכמה בחו"ב [בחכמה ובינה] כו').

(Dans les deux tsitsit de devant, l'amour et la crainte sont attirés par la voie du niveau du « visage », qui est celui de la compréhension ; autrement dit, ils sont attirés d'au-dessus de 'Hokhma vers 'Hokhma et Bina, etc.)

אך בלויים נאמר והעבירו תער כי מפני שהלויים הם מסטרא דשמאלא מבחי' גבורות ע"כ אדרבה צריך שלא יצא מהם ההמשכה עוד בבחי' שערות וצמצוצים

Mais, au sujet des Lévites, il est dit : « Ils passeront le rasoir », car les Lévites relèvent du côté gauche, du niveau des rigueurs ; il faut donc, au contraire, que l'influx qui émane d'eux ne se prolonge pas davantage sous forme de cheveux et de contractions

(שא"כ היה זה רבוי כחות הדין ולכן ע"ז נאמר ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא וכמ"ש בזה"ג [בזהר חלק ג] תזריע)

(car, dans ce cas, cela aurait multiplié les forces du jugement ; c'est pourquoi il est dit à ce sujet : «Si la tête d'un homme devient chauve, il est chauve (kere'ach), il est pur», comme il est écrit dans le Zohar, partie III, Tazria)

(דמ"ח ע"ב ודמ"ט ע"א) שעל שם זה נק' כן קרח לפי שהלויים צ"ל כן, ודוקא בכהנים ששרשם מבחי' ורב חסד אז השערות הם המשכת עליונות.

(page 48b et page 49a) ; c'est pour cette raison qu'il fut appelé Korach, car les lévites doivent être ainsi. Seuls les cohanim, dont la racine se trouve au niveau de «abondant en bonté», ont des cheveux qui constituent un prolongement de ce qui est supérieur.

ואדרבה דוקא בבחי' שערות לבד יכול להיות הגילוי וההמשכה מבחי' זו שאל"כ [שאם לא כן] לא יוכלו להכיל.

Au contraire, c'est uniquement par le niveau des cheveux que la révélation et le prolongement de ce niveau peuvent avoir lieu, car autrement ils ne pourraient le contenir.

משא"כ בלויים א"צ [אין צריך / אינו צריך] להיות שערות כו' וכעין זה נת' [נתבאר] למעלה פ' אמור ע"פ ונקדשתי בתוך כו' בענין מ"ש בנזיר קדוש יהיה גדל פרע כו' ע"ש.

Tandis que les lévites n'ont pas besoin de cheveux, etc. Une idée semblable a été exposée plus haut, dans la paracha Emor, à propos de «Je serai sanctifié au milieu», etc., au sujet de ce qui est écrit concernant le nazir : «Il sera saint ; il laissera pousser sa chevelure», etc. Voir là-bas.

34 ואע"ג [ואף על גב] דתכלת הוא ג"כ גבורה ואעפ"כ [ואף על פי כן] אדרבה חוטי תכלת דציצית הוא המשכת קדושה עליונה. לא דמי.

Et bien que le tekhelet soit lui aussi de Guevoura, pourtant, au contraire, les fils de tekhelet des tsitsit sont une transmission de sainteté supérieure ; [les cas] ne sont pas comparables.

דהא תכלת עמרא הוא צמר לבן שהוא מבחי' שער רישיה כעמר נקא שהוא אדרבה אמיתת החסד רק שנצבע בגוון תכלת.

Car «le tekhelet est de la laine» : une laine blanche, qui relève du niveau de «les cheveux de Sa tête sont comme de la laine pure», laquelle est, au contraire, la bonté véritable ('Hessed), et qui a seulement été teinte de la couleur du tekhelet.

35 והיינו ג"כ גבורות דאבא שהם גבורות ממותקות. יראת ה' לחיים וגם אור אבא דוחה החיצונים כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בדרוש הנגעים.

Et cela correspond également aux forces de Guevoura d'Abba, qui sont des forces de Guevoura adoucies : « La crainte de Havaya [conduit] à la vie. » De plus, la lumière d'Abba repousse les forces extérieures, comme il est écrit dans Etz Chaim, dans le maamar sur les plaies (negaïm).

משא"כ הלויים הם בעצם בחינת גבורה והיינו ג"כ גבורות דאימא, אשר מבינה דינין מתעריין ואע"פ [ואף על פי] שהם ג"כ גבורות עליונות דקדושה לעורר הרנה והתשוקה כו'

En revanche, les Lévites sont par essence du niveau de Guevoura ; cela correspond également aux forces de Guevoura d'Imma, car « de Bina s'éveillent les jugements ». Et bien qu'elles soient elles aussi des forces de Guevoura saintes et supérieures, qui éveillent le chant et le désir, etc.,

מ"מ כיון דמשם דינין מתעריין צ"ל והעבירו תער כו', ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בד"ה בהעלותך את הנרות בענין קרבנות הנשיאים והעלאת הנרות דאהרן שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שלך גדול משלהם כו' ע"ש.

néanmoins, puisque les jugements s'éveillent de là, il fallait « qu'ils passent le rasoir », etc. Voyez aussi ce qui a été écrit plus haut, dans le maamar commençant par « Quand tu allumeras les lampes », au sujet des offrandes des princes et de l'allumage des lampes par Aharon, dont nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « La tienne est plus grande que la leur », etc. Voyez là-bas.

36 וזה היה קנאתו על אהרן שהוא בחי' שודמ"ט [שושבינא דמטרוניא] שמבחינת זקן אהרן ושערות דכהנים נמשך קדושה עליונה ה משכת אהוי"ר [אהבה ויראה] לנשי"י [לנשמות ישראל] וכלוים אדרבה והעבירו תער כו'

Et telle était sa jalousie envers Aharon, qui est du niveau du chouchbin de la Matronita : du niveau de la barbe d'Aharon et des cheveux des prêtres se déverse une sainteté supérieure, attirant l'amour et la crainte vers les âmes d'Israël ; tandis que, pour les Lévites, c'est au contraire : « Ils passeront le rasoir », etc.

שאינ מהם המשכת בחי' זו, ומפני שלא היה אצלו בחי' המשכה זו ע"כ חלק עליו ע"ז.

car, par eux, ce niveau ne se déverse pas. Et comme il ne possédait pas ce niveau de déversement, il s'opposa donc à lui à ce sujet.

37 ואמר שאין נצרך כלל לבחיי שערות וחוטי דציצית. שהשערות וחוטין הוא ההמשכה בבחינת צמצום, ולכן שאל טלית שכולה תכלת כו'

Et il dit qu'il n'est nullement nécessaire d'avoir le niveau des cheveux et des fils des tsitsit, car les cheveux et les fils représentent l'effusion sous forme de contraction (tsimtsoum). C'est pourquoi il demanda : « Un talit entièrement bleu ciel », etc.

פי' שהוא אמר שהעיקר הוא התכלת כי תכלת הוא ג"כ בחי' גבורות כנ"ל אכיל ושצי כו' ואמר שהעיקר הוא הטלית שכולה תכלת

C'est-à-dire qu'il disait que l'essentiel est le bleu ciel, car celui-ci relève lui aussi du niveau des Guevourot, comme mentionné plus haut : « consume et détruit », etc. Il disait donc que l'essentiel est le talit entièrement bleu ciel,

דהיינו המקיף שהוא המסמא עיני החיצונים כנ"ל ושהוא פטור מן הציצית שהם החוטין והשערות הממשיכים האורות בבחי' פנימיים ואמר שא"צ [שאיין צריך / שאינו צריך] כלל להמשכה זו

c'est-à-dire la lumière enveloppante, qui aveugle les yeux des forces extérieures, comme mentionné plus haut, et qui est dispensée des tsitsit — les fils et les cheveux qui font descendre les lumières de manière intérieure. Il disait qu'il n'est nullement besoin de cette effusion,

כי הרי המקיף עצמו גבוה יותר מהחוטין ואו"פ [ואור פנימי] הנמשכים ממנו (וגם כמ"ל [כמה שכתוב לעיל] דשרש כל המקיפים הוא מבחי' המקיף הגדול שלמעלה מהקו וחוט כו')

car la lumière enveloppante elle-même est plus élevée que les fils et que la lumière intérieure qui en découle (et aussi, comme expliqué plus haut, la racine de toutes les lumières enveloppantes se trouve dans le niveau de la grande lumière enveloppante, au-dessus du kav et du fil, etc.) ;

ואיך יתכן שבהטלית והמקיף עצמו לא יהיה המצוה כ"א רק כאשר נמשך ממנו חוטין שהם רק המשכה מצומצמת לגבי המקיף עצמו כו'.

comment se peut-il alors que la mitsva ne réside pas dans le talit, dans la lumière enveloppante elle-même, mais seulement lorsque des fils en sont tirés, lesquels ne constituent qu'une effusion contractée par rapport à la lumière enveloppante elle-même, etc. ?

והיתה כוונתו שבזה יחלוק ג"כ על כהונת אהרן דכש"צ [דכש"צ צריך] לחוטי הציצית כמ"כ [כמו כן] א"צ [אין צריך / אינו צריך] לבחי' ההמשכה הנמשך דוקא ע"י השערות

Son intention était ainsi de contester également la prêtrise d'Aharon : s'il n'est pas nécessaire d'avoir les fils des tsitsit, il n'est pas davantage nécessaire d'avoir le niveau de l'effusion qui s'opère précisément par les cheveux ;

ולכן יוכל הוא ג"כ להיות כה"ג [כהן גדול] אע"פ [אף על פי] שבלוים א"א להיות המשכת קדושה עליונה מבחי' שערות מטעם הנ"ל הרי אמר טלית שכולה תכלת א"צ [אין צריך / אינו צריך] כלל לחוטי

et lui aussi pourrait donc être Kohen Gadol, bien que, parmi les Lévites, l'effusion de la sainteté supérieure depuis le niveau des cheveux soit impossible, pour la raison mentionnée plus haut. En effet, il disait qu'un talit entièrement bleu ciel n'a nullement besoin de fils.

(ובמגיד מישרים פ' קרח איתא ג"כ ע"ז, ושרש הענין במחלוקת קרח י"ל [יש לומר] כי הנה לעתיד יהיו הלויים כהנים כמש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] ביחזקאל כי אז יתעלה בחי' הגבורות

(Dans le Maguid Mecharim, parachat Korach, cela est également rapporté. On peut dire que la racine de la controverse de Korach est la suivante : dans les temps futurs, les Lévites seront des prêtres, comme il est écrit dans le Likkutei Torah de l'Ari zal sur Ye'hezkel, car alors le niveau des Guevourot s'élèvera.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ט דשבת שלעתיד יאמרו ליצחק כי אתה אבינו ופי' בלקוטי הש"ס [הששה סדרים] מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] שם דהיינו שהגבורות יהיו עיקרים ע"י בירור עולם התהו והחסדים יהיו טפלים להם וכמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' עקב) (בדף רע"א סע"א [סוף עמוד א]).

C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit au chapitre 9 de Shabbos qu'au Temps futur, on dira à Yitzchak : « Car tu es notre père » ; et le Likkutei HaShas de l'Arizal explique à cet endroit que les forces de Guevoura seront prépondérantes, grâce au raffinement du Monde de Tohu, tandis que les 'Hassadim leur seront subordonnés ; comme l'écrit le Ramaz dans Parshas Eikev) (à la page 271, fin du côté a).

ועד"ז פי' האריז"ל [האריז"ל זכרוננו לברכה] המשנה פ"ה דאבות כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים כו' זו מחלוקת שמאי והלל.

De même, l'Arizal a expliqué la Michna du chapitre 5 d'Avos : « Toute controverse qui est pour l'amour du Ciel finira par subsister », etc. ; « c'est la controverse de Chammaï et Hillel ».

והקשו ע"ז איך ראוי לומר על מחלוקת שיתקיים והרי אי אפשר להתקיים אלא אחד מן הדעות ומלת מחלוקת כוללת השני צדדים, ותירצו משום שאלו ואלו

On demanda à ce sujet : comment convient-il de dire d'une controverse qu'elle subsistera, alors qu'un seul des avis peut subsister et que le mot « controverse » englobe les deux parties ? Ils répondirent : parce que « ceux-ci et ceux-ci

דברי אלקים חיים ויש לדברי בית שמאי ג"כ שרש למעלה באצילות רק שאין הלכה כן כמ"ש במדרש שמואל באבות שם ואין זה תירוץ מספיק על לשון סופה להתקיים.

sont les paroles du Dieu vivant », et les paroles de Beit Chammaï ont elles aussi une racine en haut, dans le Monde d'Atsilout, même si la halakha n'est pas conforme à leur avis ; ainsi qu'il est écrit dans Midrash Shmuel sur Avos, à cet endroit. Mais cela ne répond pas suffisamment à l'expression « finira par subsister ».

אכן האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] פ"י שלעתיד בזמן המשיח תהיה הלכה כבית שמאי כמ"ש המק"מ [המקדש מלך] (פ' בראשית ד"י ע"ב) וזהו סופה להתקיים ממש.

Cependant, l'Arizal a expliqué qu'au Temps futur, aux jours du Machia'h, la halakha suivra Beit Chammaï, comme l'écrit le Mikdash Melech (Parshas Bereishis, page 17b) ; c'est là le sens littéral de « finira par subsister ».

ולכן רצה קרח לעשות גם עכשיו מהגבורות עיקר וזהו ענין טלית שכולה תכלת וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] לחוטין שהם המשכות שהוא מבחי' חסד, ואף חוטי התכלת הוא כענין אור החסד בכלי הגבורה

C'est pourquoi Korach voulut rendre les forces de Guevoura prépondérantes dès à présent. Voilà le sens d'un talit entièrement bleu ciel, qui n'a pas besoin de fils, lesquels sont des prolongements relevant du niveau de 'Hessed ; et même les fils bleu ciel sont comme la lumière de 'Hessed dans le réceptacle de Guevoura,

כי החוט זהו ההמשכה כו' ועמ"ש במ"א בענין פ' שניה דק"ש [דקריאת שמע] שהיא בחי' גבורה ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש בה שם ע"ב [שם ע"ב] שהוא בחינת חסד.

car le fil représente le prolongement, etc. Voyez aussi ce qui est écrit ailleurs au sujet du second paragraphe du Chema, qui relève du niveau de Guevoura et qui contient pourtant le Nom Av (72), lequel relève du niveau de 'Hessed.

אך באמת שגה ברואה כי הנהגה זו אי"א להיות כ"א אחר שלימות הכירורים שמעולם התהו שהוא כחי גבורה כשיתבררו הסיגים לגמרי והרי אז גם היצר הרע שמבחי גבורה יתהפך להיות טוב מאד.

Mais, en vérité, il se trompait dans son appréciation : ce mode de conduite ne peut exister qu'après l'achèvement du raffinement des éléments issus du Monde de Tohu, qui relève du niveau de Guevoura, lorsque les scories auront été entièrement raffinées ; alors même que le mauvais penchant, qui relève du niveau de Guevoura, se transformera pour devenir « très bon ».

משא"כ עכשיו היום לעשותם מהגבורות יש יניקה לחיצונים וזהו ענין היצה"ר [היצר הרע] כו' ולכן החסדים הם עיקר והגבורות אפילו דקדושה צ"ל טפלים לגבי החסדים,

À la différence de maintenant, au temps de « aujourd'hui, pour les accomplir », les forces de Guevoura donnent prise aux forces extérieures ; c'est là le sens du mauvais penchant, etc. C'est pourquoi les forces de 'Hessed sont prépondérantes, et les forces de Guevoura, même celles de sainteté, doivent être subordonnées aux forces de 'Hessed.

ולכן הלכה כבית הלל דוקא אף שמחלוקת שמאי היה לשם שמים אעפ"כ [אף על פי כן] כ"ש [בית שמאי] במקום כ"ה [בית הלל] אינו משנה.

C'est pourquoi la halakha suit précisément Beit Hillel ; bien que la controverse de Chammaï fût menée pour la gloire du Ciel, néanmoins, « [l'avis de] Beit Chammaï, lorsqu'il s'oppose à Beit Hillel, n'est pas une Michna. »

38 וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דשבת ד"ז ואותו היום היה הלל כפוף כו' והיה קשה לישראל כיום כו'

Et c'est ce qu'ont dit nos Sages, de mémoire bénie, au premier chapitre de Chabbat, page 17 : « Ce jour-là, Hillel était courbé », etc., « et il fut aussi difficile pour Israël que le jour... », etc.

דלכאורה הדמיון תמוה, אלא שהוא מטעם הנ"ל, רק לעתיד דוקא הוא שיתעלו הגבורות והיינו דוקא אחר שנכנעו להחסדים.

À première vue, la comparaison est étonnante. Mais elle s'explique par ce qui a été dit plus haut : ce n'est que dans les Temps futurs que les Guevourot s'élèveront, et cela seulement après s'être soumises aux 'Hassadim.

וזהו ענין בית שמאי ועי' ביבמות (דף י"ד ע"א). משא"כ קרח שלא נכנע לכן היה לו מפלה כו'. ועיי' בזח"א [בזהר חלק א] בראשית ד"ז ובפי' ויחי דר"נ ע"א:

Tel est le sujet de Beit Chammaï ; voyez Yevamot (page 14a). Korach, en revanche, ne s'étant pas soumis, connut la chute, etc. Voyez aussi le Zohar, partie I, Berechit, page 17, et la paracha Vaye'hi, page 250a :

39 קיצור. (ענין כה"ג [כהן גדול] זקן אהרן להמשיך אה"ר [אהבה רבה] הוא קרוב לענין ההמשכה שע"י חוטי הציצית. ולפי שכלוים נאמר והעבירו תער ע"כ חלק ע"ז ואמר טלית שכולה תכלת א"צ [אין צריך / אינו צריך] כלל לחוטי הציצית שהם בחי' שערות כו' כדי שע"י יהיה הוא יש ודבר אף שאין בו בחינה הנ"ל):

Résumé. (La question du grand prêtre — la barbe d'Aharon — qui attire l'amour immense (ahava raba) est proche de celle de l'attraction opérée par les fils du tsitsit. Et comme il est dit au sujet des Lévites : « Ils passeront le rasoir », il s'opposa donc à cela et déclara qu'un talit entièrement bleu azur n'a nul besoin des fils du tsitsit, qui correspondent au niveau des cheveux, etc., afin que, par là, il puisse être quelqu'un qui compte (yech vedavar), bien qu'il ne possède pas le niveau mentionné plus haut.)

40 ה' והשיב לו מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] כי אפילו טלית שכולה תכלת צריך וחייב דוקא לעשות חוטין יען

5. Moché Rabbénou, que la paix soit sur lui, lui répondit que même un talit entièrement en tekhelet doit nécessairement comporter des fils, et qu'il est tenu d'en faire, car

כי עיקר יסוד התומ"צ [התורה ומצות] הוא להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה למטה וכמאמר אם רץ לבך שוב לאחד ולא די בבחי' רצוא לבד שזהו בחי' לוי' כו'

le fondement essentiel de la Torah et des mitsvot est de faire descendre ici-bas la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il ; comme le dit l'adage : « Si ton cœur s'élance, retourne vers l'Un. » Le seul élan (ratso), qui est le niveau des Lévites, etc., ne suffit pas.

וכדי שיהיה ההמשכה והגילוי למטה בבחי' א"פ [אור פנימי] מלמעלה מהשתלשלות הוא דוקא ע"י החוטין שהם המשכת אורות אל הלב בבחי' פנימיים ואע"פ [ואף על פי] שהחוטין הם בחי' צמצומים

Pour que cette descente et cette révélation ici-bas prennent la forme d'une lumière intérieure, venant d'au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), il faut précisément passer par les fils, qui font pénétrer les lumières dans le cœur de manière intérieure. Et bien que les fils soient un niveau de contractions,

הרי כך היא המדה שלהיות המשכה עליונה מלמעלה מסדר ההשתלשלות בבחי' פנימיות א"א כ"א ע"י שערות וחוטין כו' ואם לאו לא יומשך כלל בבחי' המשכה וגילוי למטה

telle est la règle : une descente supérieure provenant d'au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes, sous forme intérieure, est impossible autrement que par des cheveux et des fils, etc. ; sinon, elle ne descendrait absolument pas ici-bas sous forme de descente et de révélation.

(והרי תכלית הבריאה הוא לשבת יצרה להיות דירה בתחתונים שיהיה הגילוי מלמעלה למטה ועמ"ש מזה בד"ה בפ' נסכים כתיב)

(Or, le but de la création est : « Il la forma pour qu'elle soit habitée », afin qu'elle devienne une demeure dans les mondes inférieurs et que la révélation se fasse du haut vers le bas ; voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Dans la section des libations, il est écrit »),

וישאר בבחי' העלם ובבחי' מקיף לכד והעיקר הוא שימושך בבחי' גילוי והיינו ע"י חוטי הציצית דוקא.

et elle resterait cachée et uniquement enveloppante. Mais l'essentiel est qu'elle descende sous forme de révélation, ce qui se réalise précisément par les fils des tsitsit.

ולכן אין בהטלית שום קדושה כלל ומותר להשתמש בו דברי חול משא"כ בציצית, אף שהטלית רומז להמקיף שגדלה מעלתו במאד מאד על קדושת הציצית שהן נימין וא"פ [ואור פנימי]

C'est pourquoi le talit lui-même n'a aucune sainteté et peut être utilisé à des fins profanes, contrairement aux tsitsit ; et ce, bien que le talit fasse allusion à la [lumière] enveloppante, dont le rang est infiniment supérieur à la sainteté des tsitsit, qui sont des fils et une lumière intérieure

הנמשכים ממנו כמ"ש לעיל, מ"מ היא הנותנת שמפני גודל מעלתו שהוא אור גדול לאין קץ ממש ע"כ אין יכולה המשכה זו להתגלות למטה כלל להתלבש בטלית הגשמית.

qui en provient, comme expliqué plus haut. Néanmoins, c'est précisément là la raison : en raison de son rang suprême, puisqu'il s'agit véritablement d'une lumière infiniment grande, cette descente ne peut absolument pas se révéler ici-bas ni s'envelopper dans le talit matériel.

אבל הציצית לפי שהם מבחי' נימין וא"פ [ואור פנימי] הנמשכים ממנו ע"י צמצום בבחי' שערות לכך יוכלו להתלבש ממש בציצית הגשמיים.

Mais les tsitsit, puisqu'ils relèvent du niveau des fils et de la lumière intérieure qui en émane par contraction (tsimtsum), sous la forme de cheveux, peuvent ainsi s'envelopper concrètement dans les tsitsit matériels.

41 ולכן אפילו טלית שכולה תכלת ותכלת דומה לים הוא ים החכמה וים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף, אעפ"כ [אף על פי כן] חייב בחוטי ציצית דתכלת שהם נימין וא"פ [ואור פנימי] הנמשך משם שיאירו ללב כבחי' פנימית

C'est pourquoi, même un talit entièrement en tekhelet — or le tekhelet ressemble à la mer, la mer de 'Hokhma, et la mer ressemble au firmament, qui est un niveau d'enveloppement [de lumière] — est néanmoins tenu d'avoir des fils de tsitsit en tekhelet. Ceux-ci sont des brins et une lumière intérieure qui en sont attirés, afin d'éclairer le cœur de manière intérieure.

כי האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו וצריך להמשיך יראה ואהבה מלמעלה ע"י הציצית שהם השערות כו'

Car « celui qui dit : “Je n'ai que la Torah” n'a même pas la Torah » ; il faut attirer d'en haut la crainte et l'amour par les tsitsit, qui sont les cheveux, etc.

(וזהו ויקח קרח בן יצהר שלקח לו לטענה היותו בן יצהר שהוא שמן והענין כי הנה מבואר לעיל פי' מ"ש כשמן הטוב על הראש כו' זקן אהרן כו' והוא מוחין דאבא)

(Et c'est là le sens de « Korah, fils de Yitshar, prit » : il fit valoir qu'il était fils de Yitshar, c'est-à-dire de l'huile. Voici l'explication : il a été expliqué plus haut ce que signifie « Comme l'huile précieuse sur la tête », etc., « la barbe d'Aharon », etc. ; cela correspond aux mo'hin d'Abba.)

(בפי' ויקרא ד"ז ע"ב) ושרשו מההשפעה הנמשך מיסוד דע"ק [דעתיקא קדישא] על גלגלתא דא"א עי' [עיי' בפי' אמור דפ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] לשם ולכן הוא עליון על כל המשקים כי יין מוחין דאימא ההעלם השייך לגילוי

(dans la paracha Vayikra, p. 7b), et sa racine se trouve dans le flux attiré du Yessod d'Atika Kadicha vers le crâne (Goulgalta) d'Arikh Anpin ; voir la paracha Emor, p. 88, fin du côté b, ainsi que le commentaire du Ramaz à cet endroit. C'est pourquoi elle est supérieure à tous les liquides. Car le vin correspond aux mo'hin d'Imma, au niveau caché qui est lié au dévoilement ;

אבל מוחין דאבא הוא מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות ששרשו מע"ק [מעתיקא קדישא] שהוא חד ולא בחושבן הע"ס [העשר ספירות] כו' וכמ"ש במ"א בפי' אל עליון בחי' סוכ"ע.

mais les mo'hin d'Abba sont ce qui se trouve au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes, car leur racine est en Atika Kadicha, qui est « Un, et non dans le dénombrement » des dix Séfirot, etc. ; comme il est expliqué ailleurs au sujet du sens de « Dieu Très-Haut », le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin).

42 והנה בחי' שמן זה הוא הנמשך ע"י מעשה המצות שנק' כי נר מצוה כמבואר בת"א [בתורה אור] פ' מקץ בד"ה ענין חנוכה ובד"ה ראיתי והנה מנורת זהב.

Or, ce niveau d'huile est attiré par l'accomplissement des mitsvot, qui sont désignées par les mots : « Car une mitsva est une lampe », comme cela est expliqué dans Torah Ohr, Parachat Mikets, dans le maamar intitulé « Le sens de 'Hanouka » et dans celui intitulé « J'ai vu, et voici un candélabre tout en or ».

אך ע"י המצות הוא עדיין בבחי' מקיף ושיבא לידי גילוי זהו ע"י החכמה בחי' ותורה אור שהוא גילוי טעמי מצות שהאור אינו מאיר אלא ע"י השמן שבנר.

Cependant, par les mitsvot, elle demeure encore dans un état de lumière enveloppante; pour qu'elle parvienne à la révélation, cela se fait par 'Hokhma (sagesse), le niveau de « et la Torah est lumière », qui est la révélation des raisons des mitsvot; car la lumière ne brille que grâce à l'huile dans la lampe.

43 והשמן עצמו אינו מאיר כי הוא בחי' ישת חשך סתרו שהוא בחי' כתר ורצון העליון שלמעלה מההשגה.

Et l'huile elle-même ne brille pas, car elle correspond au niveau de « Il fit des ténèbres Sa retraite », qui est le niveau de Kéter (la Couronne) et de la volonté suprême, au-delà de toute compréhension.

אלא שמאיר לגילוי ע"י אור החכמה. וזהו ואספת דגנך ותירושך ויצהרך פי' דגנך הנגלות שכתורה שנק' חטה לכו לחמו בלחמי.

Elle ne brille pour se révéler que par la lumière de 'Hokhma (sagesse). C'est le sens de « Tu recueilleras ton grain, ton vin et ton huile » : « ton grain » désigne les parties révélées de la Torah, appelées « blé », comme dans « Venez, mangez de mon pain ».

תירושך בחי' נכנס יין יצא סוד שהוא רזין דאורייתא. והוא כמו גופא דאורייתא ונשמתא הנז' [הנזכר] בפ' בהעלותך (דקנ"ב ע"א)

« Ton vin » désigne le niveau de « Quand le vin entre, le secret sort » : les secrets de la Torah. Cela correspond au corps de la Torah et à son âme, mentionnés dans la paracha Beha'alotekha (p. 152a) ;

ויצהרך הוא רזא דרזין בחי' נשמתא לנשמתא וכענין טמירא דכל טמירין שגם מבחי' ההעלם הוא נעלם כענין כי גאה גאה.

et « ton huile » désigne le secret des secrets, le niveau de « l'âme de l'âme », semblable à « le plus caché de tous les cachés » : elle est dissimulée même au niveau du caché, comme dans « Car Il est exalté, exalté ».

וכמ"ש בביאור ע"פ בהעלותך בפ"י שמן משחת קדש שבחי' קדש העליון הוא חכמה עילאה והשמן מושח את הקדש כי הוא מו"ס [מוחא סתימאה] דעתיקא.

Comme cela est expliqué dans le commentaire sur « Lorsque tu élèveras les lampes », au sujet de « l'huile d'onction sainte » : le niveau de la « sainteté » suprême est la 'Hokhma suprême, et l'huile oint la « sainteté », car elle est le cerveau caché (Mo'ha Stima'a) d'Atika.

אשר אבא יונק ממזל השמיני שבו נמשך הארה מבחי' שמן דמו"ס [דמוחא סתימאה]. וזהו ענין כשמן הטוב כו' זקן אהרן.

Car Abba puise au huitième mazal, d'où se prolonge une illumination du niveau de l'huile du Mo'-ha Stima'a. C'est le sens de « Comme l'huile précieuse... », « la barbe d'Aharon ».

ולכן הוא בן עמרם דפ"י הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] הובא במק"מ [במקדש מלך] פ' שמות (ד"א ע"ב) שהוא מענין עמר נקא כי הוא אבא דיניק ממזל החי ע"ש.

C'est pourquoi il est le fils d'Amram : Rabbi 'Haïm Vital explique — comme le rapporte le Mikdash Melekh, paracha Shemot (p. 11b) — que ce nom est lié à « amar neka », « laine pure », car il est Abba, qui puise au huitième mazal ; voir là-bas.

וקסבר קרח שאביו שהוא שמן א"כ הוא מו"ס [מוחא סתימאה] שלמעלה מבחי' אהרן שנמשח רק בהארה ממנו הנמשך ע"י שערות כו'.

Korach pensait donc que son père étant l'huile, il était par conséquent le Mo'ha Stima'a, qui est au-dessus du niveau d'Aharon, oint seulement par une illumination qui en émane et se prolonge par les cheveux, etc.

44 ועם היותו מגבורה הרי במו"ס [במוחא סתימאה] מלובש גבורה דעתיק ומגבורה זו עיקר שרש היחוד שהוא השפעת השמן כו'.

Et bien qu'il relève de Guevoura (retenue), dans le Mo'ha Setimaa est revêtue la Guevoura d'Atik, et c'est de cette Guevoura que provient la racine principale de l'union, à savoir l'effusion de l'huile, etc.

וע' בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' אמור שם שמן משחת קדש איהו מסטרא דשמאלא דאתמר בה וקדשת את הלויים היינו גבורה דע"י [דעתיק יומין] שבמו"ס [שבמוחא סתימאה]. א"כ הוא למעלה ממשה ואהרן שהם בחו"ב [בחכמה ובינה] דאצילות שמקבלים רק ממזלות דמו"ס [דמוחא סתימאה].

Voyez aussi le Ramaz sur la paracha Emor, à cet endroit : « L'huile d'onction sainte provient du côté gauche, au sujet duquel il est dit : "Tu sanctifieras les Léviim" » ; c'est-à-dire la Guevoura d'Atik Yomin qui se trouve dans le Mo'ha Setimaa. Il serait donc plus élevé que Moché et Aharon, qui se situent dans 'Hokhma et Bina d'Atsilout et ne reçoivent que des mazalot du Mo'ha Setimaa.

45 וכמו השערה שאינה ערוך לגבי עצמיות המוחין. וע' ברע"מ [ברעיא מהימנא] ר"פ כי תשא גבי במי מתקדש ע"פ ב"ד [בית דין] ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם.

Et cela est comparable au cheveu, qui ne saurait être comparé à l'essence même du cerveau. Voir aussi le Raaya Mehemna, au début de la paracha Ki Tissa, à propos de « Par quoi est-il sanctifié ? Par le tribunal », ainsi que le commentaire du Ramaz à cet endroit.

וזהו ויקח קרח בן יצהר שלקח לו לטענה היותו בן יצהר ור"ל [ורוצה לומר] שאף לו יהא שבאצ"י החסדים גבוהים מהגבורות

Et c'est là le sens de « Kora'h, fils de Yitshar, prit » : il prit pour argument le fait d'être fils de Yitshar. C'est-à-dire : même en admettant que, dans Atsilout, les 'Hassadim soient supérieurs aux Guevourot,

אמנם היותו בן יצהר בחי' שמן מו"ס [מוחא סתימאה] הרי שם הגבורות גבוהים יותר ע"ד שיאמרו ליצחק כי אתה אבינו פנימיות אבא ובמשה נאמר בפני לא יראו וזהו להצהיל פנים משמן.

néanmoins, en tant que fils de Yitshar — le niveau de l'huile de Mo'ha Stima'a —, là, les Guevourot sont plus élevées, à la manière de ce qu'on dira à Yitshak : « Car tu es notre père » : la dimension intérieure d'Abba. Et il est dit de Moché : « Mais Ma face ne sera pas vue. » C'est là le sens de « faire rayonner le visage par l'huile ».

46 וע"כ סבר שהוא בגבורה שלו יגיע למעלה ממשה ואהרן כו'. אך באמת טעה בזה דהשמן עצמו א"א להגיע כלל

C'est pourquoi il pensait qu'avec sa Guevoura (retenue), il parviendrait à un niveau supérieur à celui de Moché et d'Aharon, etc. Mais, en vérité, il se trompait sur ce point : l'huile elle-même ne peut absolument pas être atteinte,

כי הוא ישת חשך סתרו וא"א להיות ממנו שום גילוי כ"א אחר שנמשך ע"י השערות דוקא בחי' עמר נקא שהוא בחי' עמרם כנ"ל.

car « Il fit des ténèbres Sa retraite », et rien ne peut en être révélé, si ce n'est après qu'elle a été attirée vers le bas précisément par les cheveux, le niveau de amar neka (laine pure), qui est le niveau d'Amram, comme mentionné plus haut.

47 וזהו ענין אהרן בחי' נראה אור אותיות אהרן שבו ועל ידו דוקא נראה אור והוא נמשך מבחי' שמן למאור מקור האור.

Et tel est le sens d'Aharon : le niveau de nir'ah or (« la lumière est vue »), dont les lettres sont celles du nom Aharon ; car c'est précisément en lui et par son intermédiaire que la lumière est vue. Elle est attirée du niveau de « l'huile pour le luminaire », la source de la lumière.

אבל עכ"ז [עם כל זה] השמן בעצמו אינו מאיר כלום כ"א ע"י האור הוא בחי' חכמה שיונק ע"י שערות דעמר נקא הנ"ל.

Mais néanmoins, l'huile elle-même ne donne absolument aucune lumière, si ce n'est par l'intermédiaire de la lumière, qui est le niveau de 'Hokhma (sagesse) et qui puise au moyen des cheveux de la « laine pure » mentionnée plus haut.

משא"כ קרח בחי' קרחה שאין בו בחי' שערות לא יוכל להמשיך כלום מבחי' שמן הטוב.

Korach, en revanche, qui est le niveau de la calvitie (karchah), ne possédant pas le niveau des cheveux, ne peut rien attirer du niveau de la bonne huile.

48 ולכן אדרבה נהפוך הוא דמשה ואהרן דוקא נקראו שני בני הי"צהר כמ"ש ברכות בא ר"פ ט"ו לפי שבהם

C'est donc, au contraire, tout l'inverse : Moché et Aharon, précisément, sont appelés « les deux fils de l'huile », comme il est écrit dans [Midrach] Rabba, Bo, au début de la section 15 ; car c'est en eux

ועל ידם דוקא נמשך בחי' כשמן הטוב כו' כמ"ש מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב כו'

et par eux, précisément, que le niveau de « comme l'huile bonne », etc., est attiré ; comme il est écrit : « Qu'il est bon et agréable que des frères demeurent ensemble dans l'unité : comme l'huile bonne », etc.,

דקאי על משה ואהרן כמשארז"ל [כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] (בהוריות פ"ג [פרק ג'] דף י"ב ע"א וברכות פרשה קרח ובפ' ויקרא ספ"ג [סוף פרק ג'] והיינו לפי שהם מבחי' ב' מזלות ונוצר ונקה שבהם

ce qui se rapporte à Moché et Aharon, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie (dans Horayot, chapitre 3, page 12a, et dans [Midrach] Rabba, Parachat Korach, ainsi que dans Parachat Vayikra, fin de la section 3). Cela tient à ce qu'ils relèvent des deux mazalot, Notser et Venaké, dans lesquels

ועל ידם דוקא נמשך בחי' שמן הטוב וגם בתחלת אצילות העולמות היה צמצום ונמשך האור בבחי' קו וחוט דוקא כדי שע"י יוכל להיות המשכת אור א"ס ב"ה בבחי' גילוי בפנימית כו'

et par lesquels, précisément, le niveau de l'huile bonne est attiré. De même, au commencement de l'émanation des mondes, il y eut un tsimtsoum (contraction), et la lumière fut attirée précisément sous la forme d'un kav (ligne de lumière) et d'un fil, afin que, par ce moyen, la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, puisse être attirée en se révélant de manière intérieure, etc. ;

משא"כ אם לא היה נמשך בבחי' קו לא היה יכול להיות שום גילוי למטה וגם כל העגולים והמקיפים אינם נמשכים מאור א"ס אלא ע"י הקו וחוט שהוא אור פנימי ונמשך ע"י צמצום ומקום פנוי מקודם כו'

alors que, si elle n'avait pas été attirée sous la forme d'un kav, aucune révélation n'aurait pu avoir lieu en bas. De plus, les cercles et les lumières enveloppantes sont tous attirés de la Lumière infinie uniquement par l'intermédiaire du kav et du fil, qui sont une lumière intérieure et sont attirés après le tsimtsoum et l'espace vide, etc. ;

ואח"כ נמשך בחי' הקו ואז ממנו דייקא מתעגלים העגולים והמקיפים כו' ואם לא כן לא היה יכול להיות שום המשכה ועמ"ש במ"א בענין הרועה בשושנים א"ת [אל תקרי] שושנים אלא שושנים כו'.

ensuite, le niveau du kav est attiré, et c'est alors de lui, précisément, que les cercles et les lumières enveloppantes prennent leur forme circulaire, etc. ; sans cela, aucune attraction n'aurait pu avoir lieu. Voir également ce qui est écrit ailleurs au sujet de « Celui qui fait paître parmi les roses » : ne lisez pas shoshanim (« roses »), mais sheshonim (« ceux qui étudient »), etc.

וכמ"כ [וכמו כן] בחוטי הציצית עצמן ששרשן מבחי' שער רישיה כעמר נקא והרי איתא בע"ח [בעץ חיים]
שער א"א פ"ה ויש בחי' שערות מעולין מן הלבנונית כו' וכ"ה במבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ט לפי
שהשערות הם ווין ונמשכים מת"ת [מתפארת] דעתיק כו',

Il en va de même des fils des tsitsit eux-mêmes, dont la racine relève du niveau de « les cheveux de Sa tête comme de la laine pure » : car il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapitre 5 : « Il existe un niveau de cheveux supérieur à la blancheur », etc. ; il en est de même dans Mevo She'arim, Sha'ar 3, partie 2, fin du chapitre 9, car les cheveux sont des vav et sont attirés du Tiferet d'Atik, etc.

וגם כי הרי מבואר למעלה שחוטי הציצית זהו ענין אי עם זקן אהרן שלכן קרח שחלק על כהונת אהרן חלק גם כן על מצות ציצית.

En outre, il a été expliqué plus haut que les fils des tsitsit et la barbe d'Aharon relèvent d'un seul et même sujet. C'est pourquoi Korach, qui s'opposa à la prêtrise d'Aharon, s'opposa également à la mitsva des tsitsit.

וזקן אהרן זהו בחי' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] אשר שם י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ומבואר במ"א שבי"ג ת"ד
[תיקוני דיקנא] מאיר ונמשך הארה שלמעלה מעלה מהשתלשלות שהרי י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] הוא בחי'
נושא עון לכפר על פגם וחסרון המשכת המקיפים שנמשכים ע"י המצות כו' ועכצ"ל [ועל כרחך צריך לומר]
שמאיר בהן הארה שלמעלה מהמקיף.

Et la barbe d'Aharon correspond au niveau des treize tikounim de la barbe, où se trouvent les Treize Attributs de Miséricorde. Il est expliqué ailleurs que, dans les treize tikounim de la barbe, brille et se prolonge une illumination qui se situe très, très au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout). En effet, les Treize Attributs de Miséricorde correspondent au niveau de « celui qui porte la faute », afin d'expier la brèche et le manque dans le prolongement des lumières englobantes qui sont attirées par les mitsvot, etc. Il faut donc nécessairement dire qu'en elles brille une illumination qui se situe au-dessus de la lumière englobante.

וכי"ה במב"ש [במבוא שערים] ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ה בענין רישא תנינא דאריך שמתלבש בייג תי"ד [תיקוני דיקנא] ולא באברים לרוב העלמו כו', ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שוש אשיש ומה שכתוב סד"ה כי ההרים ימושו בענין מאי פרי מצות.

Il en est ainsi également dans Mevo She'arim, Sha'ar 3, Part 2, end of chapter 5, à propos de la seconde tête d'Arich [Anpin], qui est revêtue dans les treize tikounim de la barbe et non dans les membres, en raison de son extrême dissimulation, etc. Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication sur « Je me réjouirai grandement », ainsi qu'à la fin du discours commençant par « Car les montagnes peuvent s'écarter », à propos de la question : « Quel est le fruit des mitsvot ? »

ועמ"ש סד"ה את שבתותי תשמרו בענין פי' אני הוי' דפי' אני הוא עצמותו ית' עם שם הוי' שהוא מה שמאיר על ידי צמצום בחי' יו"ד כו'

Voyez aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Vous garderez Mes Chabbatot », à propos du sens de « Je suis Havaya » : « Je » désigne Son Essence, béni soit-Il, avec le Nom Havaya, c'est-à-dire ce qui brille par l'intermédiaire du tsimtsoum, le niveau du youd, etc.,

כולא חד ממש וכמ"ש לעיל בשם בראשית רבה פרשה ד' הוי' כשהוא רוצה הלא את השמים ואת הארץ אני מלא וכשהוא רוצה היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון וע"ש.

les deux sont véritablement un ; comme il a été écrit plus haut, au nom de Bereishis Rabbah, section 4 : « Ainsi, lorsqu'Il le veut : "Ne remplis-je pas les cieux et la terre ?" Et lorsqu'Il le veut, Il parlait avec Moché d'entre les deux barres de l'Arche » ; voyez aussi là-bas.

וזהו שאמרו צמצם שכינתו בין שני בדי ארון הרי שזה נקרא צמצום לגבי א"ס ב"ה ועל ידי זה עיקר הגילוי עד שהכלי לגילוי בחינה זו דייקא נקרא קדש הקדשים ומכל מקום בא הגילוי ע"י צמצום דוקא.

Et c'est ce qu'ils ont dit : « Il a contracté Sa Chekhina entre les deux barres de l'Arche. » Cela montre que, par rapport à l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, ceci est appelé une contraction. C'est par ce moyen que se produit la révélation essentielle, au point que le réceptacle de la révélation de ce niveau précis est appelé le Saint des Saints ; néanmoins, la révélation se produit spécifiquement par la contraction.

ועמ"ש מענין יו"ד דשם בדי"ה שרי אשתך ובמ"א ע"פ מאמר הזהר) (חלק ג' פרשה אחרי דע"ט) הביאו עלי כפרה כו'.

Voyez aussi ce qui est écrit au sujet du youd du Nom dans le discours commençant par « Saraï, ta femme », et ailleurs, à propos de la parole du Zohar (Part III, Parshas Acharei, page 79) : « Apportez une expiation pour Moi », etc.

ועוד זאת כמ"ש בפרשה וישלח בד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה ויעקב יו"ד עקב כו' הגם שיו"ד היא הארה מצומצמת כו'

En outre, comme il est écrit dans Parshas Vayishlach, dans le discours commençant par « Il prit de ce qui lui était parvenu en main un présent » : Yaakov, youd-akev, etc. ; bien que le youd soit une illumination contractée, etc.,

ע"ש שצ"ל בחי' זו דייקא, ועל דרך זה נתבאר ע"פ ט וב לחסות כו' כי העיקר שיהיה הוי' לי כו' ע"ש.

voyez là-bas qu'il faut précisément ce niveau. Dans le même esprit, cela a été expliqué à propos de « Il est meilleur de prendre refuge », etc. : l'essentiel est que Havaya soit « pour moi », etc. ; voyez là-bas.

49 והנה על ידי שנמשך עתה הגילוי בבחי' קו על ידי התורה ומצות יהיה אח"כ לעי"ל [לעתיד לבוא] גילוי

אור הסוכ"ע שלמעלה מהקו כו' שהמקיף יתגלה בבחי' פנימי

Or, par la révélation qui est attirée maintenant sous la forme d'un kav (ligne de lumière), par la Torah et les mitsvot, il y aura ensuite, dans les Temps futurs, une révélation de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), laquelle est au-dessus du kav, etc. : la lumière enveloppante sera révélée comme lumière intérieure.

והיינו דוקא על ידי שנמשך תחלה גילוי א"פ [אור פנימי] מבחי' הקו אזי דוקא יוכל להיות לעי"ל [לעתיד

לבוא] גם כן גילוי המקיף מה שאין כן אם לא היה נמשך תחלה גילוי זה כו', וזהו ואמר ביום ההוא

Et cela ne peut se produire que si la révélation de la lumière intérieure, du niveau du kav, est d'abord attirée ; alors seulement la révélation de la lumière enveloppante pourra également avoir lieu dans les Temps futurs. En revanche, si cette révélation n'avait pas été attirée auparavant, etc. Et c'est là le sens de : « Et l'on dira en ce jour-là,

הנה אלקינו זה קוינו לו שעל ידי שהמשכנו אותו בבחי' קוין על ידי ההמשכות שעל ידי תומ"צ [תורה

ומצות]

« Voici notre D.ieu ; nous avons espéré (kivinu) en Lui » : nous L'avons attiré sous la forme de lignes (kavin), par les attirances qui s'opèrent au moyen de la Torah et des mitsvot,

שהם שלשה קוין תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים] ע"י זה יהיה נגלה אח"כ אור המקיף עצמו שלמעלה מהקו וכמ"ש במ"א בפ' ויקרא גבי ענין העבודה ומצות תלמוד תורה.

qui sont trois lignes : la Torah, le service (avoda) et les actes de bonté. Par cela, la lumière enveloppante elle-même, qui est au-dessus du kav, sera ensuite révélée, comme cela est expliqué ailleurs, dans la paracha Vayikra, à propos du service et de la mitsva de l'étude de la Torah.

וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בשה"ש [בשיר השירים] רבה ע"פ אני ישנה. פתחי לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו כו' וע"ש בילקוט ובוהר ח"ג [חלק ג'] פי' אמור (דצ"ה א')

C'est là le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie, dans Chir HaChirim Rabba, sur « Je dors » : « Ouvrez pour Moi une ouverture de techouva, grande comme le chas d'une aiguille, et Je vous ouvrirai des ouvertures qui seront... », etc. Voir également le Yalkout à cet endroit, ainsi que le Zohar, partie III, paracha Emor (page 95a) :

ואני אפתח לכם תרעין עילאין ובמ"א אמרו ואני אפתח לכם כפתחו של אולם, פי' שכל האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] שבעולם נקרא רק פתח כחודה של מחט לגבי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע שאין ערוך אליו כו'

« et Je vous ouvrirai les portes célestes » ; et ailleurs, ils ont dit : « et Je vous ouvrirai comme l'entrée du Oulam [le vestibule du Temple] ». Cela signifie que tout éveil d'en bas (isarusa dilesata) dans le monde n'est appelé qu'une ouverture grande comme le chas d'une aiguille, comparée à la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) et à laquelle rien ne peut être comparé, etc. ;

כי בפתח זה אי אפשר להיות נמשך רק מבחי' הקו וחוט הנמשך מאור א"ס ב"ה, וזהו פי' כחודה של מחט עד"מ שבו נמשך החוט.

car, par cette ouverture, on ne peut attirer que le niveau du kav et du fil qui est tiré de la Lumière infinie, béni soit-Il. Tel est le sens de « grande comme le chas d'une aiguille » : par analogie, c'est par cette ouverture que le fil passe.

50 וזהו ענין בן פורת יוסף פורת אותיות תופר דהיינו שמחבר בחי' ביי"ע לאצילות שיהיה הגילוי למטה כמו למעלה כמו שכתוב במ"א על פי לעשות הישר כו'.

Et tel est le sens de « Yosef est un fils fécond (ben poras) » : les lettres de poras forment le mot tofer (« coud »). Cela signifie qu'il relie le niveau de Béria, Yetsira et Assiya à Atsilout, afin que le dévoilement en bas soit comme celui d'en haut, comme cela est expliqué ailleurs à propos du verset « faire ce qui est droit », etc.

וזהו ענין המשכת הקו וחוט מאור א"ס גם למטה. וזהו על ידי פתח של תשובה ומע"ט [ומעשים טובים].

Et tel est le sens du prolongement du kav et du fil de la Lumière infinie jusque dans les mondes inférieurs également. Cela se fait par l'ouverture de la techouva et des bonnes actions.

51 והנה עם היות שהוא רק בחי' כחודה של מחט והמשכת הקו כו' אך על ידי זה דוקא אפתח לכם כפתחו של אולם

Or, bien que cela ne soit que le niveau « comme le trou d'une aiguille » et la continuation du kav, etc., c'est précisément par cela que « Je vous ouvrirai [une ouverture] aussi large que l'entrée de la grande salle ».

והוא גילוי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע ממש, ומכל זה יובן ענין מה שהשיבו מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] שהעיקר הוא בהמשכת חוטי הציצית דוקא.

c'est-à-dire la révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), elle-même. Tout cela permet de comprendre ce que Moché Rabbé-nou, que la paix soit sur lui, lui répondit: l'essentiel réside précisément dans la continuation des fils des tsitsit.

אשר זהו התכלית והיכולת שאפשר להמשיך עתה ועל ידי זה ממילא לעתיד ואני אפתח לכם כו' ועיין ברבות סדר לך לך ס"פ מ"ג גבי אם מחוט ועד כו'

Car tel est le but, et ce qu'il est possible de faire descendre à présent; et, par cela, automatiquement, dans les temps futurs, « Je vous ouvrirai », etc. Voir aussi [Midrach] Rabbah, Le'h Le'ha, fin de la section 43, au sujet de « depuis un fil jusqu'à une courroie de chaussure », etc. :

מה יפו פעמך בנעלים וע' בזהר חלק א' ויגש (דר"ז ע"ב) בענין חוט של חסד ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם.

« Que tes pas sont beaux dans tes sandales ! » Voir aussi le Zohar, partie I, Vayigach (page 207b), au sujet d'« un fil de bonté », ainsi que le commentaire du Ramaz à cet endroit.

(ח"ב [חלק ב'] תרומה קמ"ט א' חלק ג' ויקרא כ"ג ב'. כ"ה סע"א [סוף עמוד א] ע"ב) ובפ' אחרי (דס"ד סע"ב [סוף עמוד ב]) ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם. וע' בפ' נשא (קל"ד ע"א) האי חוטא יקירא קדישא כו'.

(Partie II, Terouma 149a; partie III, Vayikra 23b et 25, fin du côté a et côté b), ainsi que dans la paracha A'haré (page 64, fin du côté b), et le Mikdash Mele'h à cet endroit. Voir aussi la paracha Nasso (134a) : « ce fil précieux et saint », etc.

ובמשנה ספ"ק [סוף פרק קמא] דקדושין על זה נאמר והחוט המשולש כו' ועמ"ש במ"א ע"פ מאמר הזח"א [הזהר חלק א] פ' וישלח (דקע"ה ב') בענין כי ישרים דרכי ה'.

Et dans la Michna, à la fin du premier chapitre de Kiddouchin, c'est à cela que s'applique le verset : « et la corde triple », etc. Voir aussi ce qui est écrit ailleurs au sujet de l'enseignement du Zohar, partie I, paracha Vayichla'h (page 175b), concernant « Car les voies de Havaya sont droites ».

ועיין בת"א [בתורה אור] סד"ה ויהי מקץ מ"ש בפ"י מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] (פ"ב [פרק ב'] דחגיגה י"ב ב') חוט של חסד משוך עליו ביום ומזה יש להעיר למש"כ [למה שכתוב] בקר ויודע ה'.

Voir aussi dans Torah Ohr, à la fin du discours commençant par « Et ce fut à la fin », ce qui est écrit pour expliquer l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie (chapitre 2 de 'Haguiga, 12b) : « Un fil de bonté est tendu sur lui durant le jour. » On peut en tirer un éclairage sur ce qui est écrit : « Au matin, Havaya fera connaître » :

בקר דוקא ועיין מענין בקר ויודע במדרש ובזח"ג [ובזהר חלק ג] פ' קרח (קע"ו ב') ובפ' בלק (דף ר"ד ע"ב) ע"פ בקר אערוך לך ואצפה.

« au matin » précisément. Voir aussi, au sujet de « Au matin, Havaya fera connaître », le Midrach, le Zohar, partie III, paracha Kora'h (176b), et la paracha Balak (page 204b), sur le verset : « Le matin, je disposerai [ma prière] devant Toi et j'attendrai. »

ואפ"ל [ואפשר לומר] דלכן לענין חוטי הציצית קיי"ל [קיימא לן] ג"כ דכסות לילה פטור מן הציצית. כי עיקר המשכת חוט של חסד הוא מבחי' מדת יום כו' :

On peut dire que c'est pourquoi, en ce qui concerne les fils de tsitsit, nous retenons également qu'un vêtement de nuit est exempt de tsitsit : car l'essentiel de l'émanation du fil de bonté provient du niveau de l'attribut du jour, etc.

52 קיצור. שכדי שיומשך הגילוי בבחי' פנימיות צ"ל ע"י צמצום והמשכת קו ולכן בחוטי הציצית אסור להשתמש בהן מה שאין כן בהטלית.

Résumé. Pour que la révélation soit attirée dans sa dimension intérieure, elle doit passer par le tsimtsoum (contraction) et par l'attraction d'un kav ; c'est pourquoi il est interdit de faire usage des fils des tsitsit, contrairement au talit.

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה כו' וזהו פתחי לי פתח של תשובה כחודה של מחט בן פורת יוסף.

De même, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Celui qui dit : “Je n'ai que la Torah” », etc. Et c'est là le sens de : « Ouvre-Moi une ouverture de techouva comme le chas d'une aiguille », ainsi que de : « Yossef est un fils fécond. »

53 וענין בן יצהר שמן מקור מוחין דאבא וענין דגנך תירושך ויצהרך ואהרן נמשך מבחי' הארת מו"ס [מוחא סתימאה] שבמזלות ונוצר ונקה. וקרח טען שהוא בן שמן עצמו.

Et le sens de « fils de Yitshar » : l'huile, source de l'intellect (mo'hin) d'Abba ; et le sens de « ton grain, ton vin et ton huile ». Aharon procède du niveau de l'illumination de Mo'ha Stima'a qui se trouve dans les mazalot Notser et Venaké. Korach prétendait, quant à lui, être le fils de l'huile elle-même.

אך באמת השמן עצמו הוא ישת חשך סתרו וא"א להמשיכו כ"א ע"י שיורד על הראש בחי' ושער רישיה כעמר נקא

Mais, en vérité, l'huile elle-même est « Il a fait des ténèbres Sa retraite » ; elle ne peut être attirée vers le bas qu'en descendant sur la tête, le niveau de « et les cheveux de Sa tête étaient comme de la laine pure »,

וכן על הזקן וזהו דוקא ע"י משה ואהרן כמ"ש מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב כו' :

et pareillement sur la barbe ; et cela ne se fait que par l'intermédiaire de Moché et Aharon, comme il est écrit : « Qu'il est bon et agréable que des frères demeurent ensemble, dans l'unité : comme l'huile précieuse », etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/korach/1/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak